పాత నిబంధనయందలి

చిన్న ప్రవక్తల పరిచయము

1. హోషేయ
2. యోవేలు
3. ఆమోసు
4. ఓబద్యా
5. యోనా
6. మీకా
7. నహూము
8. హబక్కూకు
9. జెఫన్యా
10. హగ్గయి
11. జెకర్యా
12. మలాకి

రచయిత : టి.పి. వరప్రసాదరెడ్డి

పాత నిబంధనయందలి

ప్రవక్తల చిన్నగ్రంథముల పరిచయము

రచయిత

టి.పి. వరప్రసాదరెడ్డి, B.E.

ప్రచురణ

టి.పి. వరప్రసాద రెడ్డి

షాలోమ్ చర్చి, జె.యన్.టి.యు. పోస్టాఫీస్

అనంతపురము - 515 002

సెల్ : 94402 85883

మూడవ ముద్రణ : డిసెంబర్ 2010

వెల రూ. 20-00

ప్రతులకు

1. టి.పి. వరప్రసాద రెడ్డి

13/285, రెవిన్యూ కాలనీ, అనంతపూర్ - 1

సెల్ : 9440285883

2. మోరే ప్రార్థనా మందిరము

EWS 1088, 3వ ఫేజ్, కె.పి.హెచ్.బి. కాలనీ,

హైదరాబాద్ - 72, సెల్ : 94903 11411

3. జి. రాజారావు

పెద్దకాకాని - 522 509, గుంటూరు జిల్లా

4. లోగోస్ బుక్ సెంటర్

10/1, అరండల్ పేట, గుంటూరు - 522 006

ఫోన్ : (0863) 2336927

Designed & Type Setting :

Logos Graphics, Rajendra Nagar, GUNTUR-6.

Printed at :

SUDARSAN PRINTERS, GUNTUR.

Ph : 2246245

పుస్తకముల నామక్రమములు

ప్రవక్తల చిన్న గ్రంథముల పరిచయము ...3-10

1. హోషేయ 11-25

2. యోవేలు 26-30

3. ఆమోసు 31-41

4. ఓబద్యా 42-44

5. యోనా 45-49

6. మీకా 50-57

7. నహూము 58-62

8. హబక్కూకు 63-66

9. జెఫన్యా 67-70

10. హగ్గయి 71-74

11. జెకర్య 75-90

12. మలాకీ 91-96

చిన్న ప్రవక్తల పరిచయము

ఇశ్రాయేలు 12 గోత్రముల వారిని దావీదు రాజు (క్రీ.పూ. 1010-970), సొలమోను రాజు (970-930) పరిపాలించిన తదుపరి రాజైన రెహబాము కాలమందు రాజ్యము రెండు భాగములై యూదా, బెన్యామీను గోత్రాలవారు యూదావారని పిలవబడిరి. యూదా ప్రజలను 20 మంది రాజులు క్రీ.పూ. 930-586 వరకు పాలించిరి. వారిలో 8 మంది మంచివారు, 12 మంది చెడ్డవారు. మిగిలిన 10 గోత్రాల ప్రజలు ఇశ్రాయేలు వారని పిలువబడి 19 మంది రాజులచే క్రీ.పూ. 930-721 వరకు పాలించబడిరి. వారందరు చెడ్డవారు. వారి రాజుల వివరములు తదుపరి యూదా వారిని పాలించిన ఇతర అన్య రాజుల వివరములు క్రింద ఇవ్వబడినవి.

యూదా వారిని పాలించిన 20 మంది రాజులు (930-586) :

1)	రెహబాము	(930-916)	చెడ్డవాడు
2)	అబీయా	(915-913)	చెడ్డవాడు
3)	ఆసా	(913-874)	మంచివాడు
4)	యెహోషాపాతు	(874-850)	మంచివాడు
5)	యెహోరాము	(850-843)	చెడ్డవాడు
6)	అహజ్యా	(843)	చెడ్డవాడు
7)	అతల్యా	(843-837)	చెడ్డవాడు
8)	యోవాషు	(837-798)	మంచివాడు
9)	అమజ్యా	(798-770)	మంచివాడు
10)	ఉజ్జియా	(787-736)	మంచివాడు

11) యోతాము	(749-734)	మంచివాడు
12) ఆహాజు	(741-726)	చెడ్డవాడు
13) హిజ్కియా	(726-697)	మంచివాడు
14) మనష్షే	(697-642)	చెడ్డవాడు
15) ఆమోను	(641-640)	చెడ్డవాడు
16) యోషీయా	(639-608)	మంచివాడు
17) యెహోయా హాజు	(608)	చెడ్డవాడు
18) యెహోయాకీము	(608-597)	చెడ్డవాడు
19) యెహోయా కీను	(597)	చెడ్డవాడు
20) సిద్కియా	(597-586)	చెడ్డవాడు

గమనిక : ఉజ్జియా, యోతాము, ఆహాజు రాజుల పాలనలు తమ తండ్రుల పాలన కాలములోనే ప్రారంభమైనవి.

ఇశ్రాయేలును పాలించిన 19 మంది రాజులు (అందరు చెడ్డవారు) (930-721) :

రాజులు	పాలించిన కాలము
1) యరోబాము	930-911
2) నాదాబు	911-910
3) బయెషా	910-887
4) ఏలా	887-886
5) జిమ్రి	886
6) ఒమ్రి	886-875

7) అహాబు	875-855
8) అహజ్యా	855-875
9) యెహోరాము	854-843
10) యెహూ	843-816
11) యెహోయాహాజు	820-804
12) యెహోయాషు	806-790
13) యరోబాము	790-749
14) జెకర్యా	748
15) షల్లూము	748
16) మెనహేము	748-738
17) పెకహ్యా	738-736
18) పెకహు	748-730
19) హోషేయ	730-721

గమనిక : యెహోయాహాజు, పెకహు రాజుల పాలన ముందున్న రాజుల పాలనలోనే ప్రారంభమైనది.

ఇశ్రాయేలు రాజులు, ప్రజలు చెడ్డవారై విగ్రహములను పూజించినందున దేవుడు 10 గోత్రముల వారిని క్రీ.పూ. 732, 721లో అష్షూరుకు చెరకు పంపెను. వారు నేటికి తిరిగి రాలేదు. యూదా వారి రాజులలో 8 మంది మంచివారు. మిగిలినవారు, ప్రజలు చెడ్డవారైనందున వారిని క్రీ.పూ. 606, 597, 586లో మూడు విడతలుగా బబులోనుకు చెరకు పంపెను. సొలమోను రాజు క్రీ.పూ. 970-964 వరకు కట్టించిన మందిరము పడగొట్టబడెను. యెరూషలేము పట్టణము కాల్చబడెను. 70 ఎండ్ల పిదప బబులోను నుండి తిరిగి వచ్చినను వారు క్రీ॰ కనపరచిన అన్యరాజులచే పరిపాలించబడిరి.

మాదీయ పారశీకుల రాజుల దినములలో క్రీ.పూ. 535 నుండి 515 వరకు మందిరమును కట్టిరి. క్రీ.పూ. 457లో మందిరమునలంకరించిరి. క్రీ.పూ. 445లో యెరూషలేము పట్టణ ప్రాకారము కట్టిరి. క్రీ.పూ. 397 వరకు ప్రవక్త మలాకి కాలము వరకు వారి జీవితాలు కట్టబడెను.

బబులోను సామ్రాజ్యమును పరిపాలించిన రాజులు (క్రీ.పూ. 606-536):

రాజులు	పాలించిన కాలము
1) నెబుకద్నెజరు	606-561
2) ఎవీల్మెరోదకు	561-560
3) నెరిగ్లిసర్	559-556
4) లాబెష్మొర్దెక్	556
5) నెబోనిడాస్ మరియు బెల్షస్సరు	556-536

మాదీయ - పారశీక సామ్రాజ్యమును పాలించిన రాజులు (క్రీ.పూ. 536-330) :

రాజులు	పాలించిన కాలము
1) కోరేషు	536-529
2) కంబైసిస్	529-522
3) దర్యావేషు	521-485
4) అహష్వేరోషు - I	485-465
5) అర్తహషస్త - I	465-425
6) అహష్వేరోషు - II	424
7) దర్యావేషు - II	424-405

8) అర్తహషస్త - II	405-358
9) అర్తహషస్త - III	358-338
10) అర్తహషస్త - IV	338-335
11) దర్యావేషు - III	335-331

గ్రీకుల రాజ్యము (క్రీ.పూ. 330-30) . అలెగ్జాండర్ 330-323 వరకు పరిపాలించి మరణించగా అతని నలుగురు సైన్యాధిపతులు

1) తూర్పు రాజ్యమును (ఆసియా) లిసిమెకస్,

2) పడమర రాజ్యమును (థెస్సలోనిక), కస్సెండరు

3) ఉత్తర రాజ్యమును (సిరియా), అంటియెకస్

4) దక్షిణ రాజ్యమును (ఐజిప్టు) టాలమిలు పరిపాలించిరి.

ఉత్తర రాజ్యము క్రీ.పూ. 30 వరకు ఉండెను.

రోమా రాజ్యము (క్రీ.పూ. 30 - క్రీ.శ. 485) : క్రీ.పూ. 30 నుండి క్రీస్తు జీవించిన దినములలోను పిదప క్రీ.శ. 485 వరకు రోమీయులు పరిపాలించు చుండిరి. క్రీ.శ. 485 తరువాత మత పరమైన రోమా రాజ్యము నేటికిని ప్రపంచమును పాలించుచున్నది.

ప్రవక్తల చిన్న గ్రంథములు

వ.సం.	గ్రంథము	ఎవరి కొరకు	ఎప్పుడు క్రీ.పూ.	వివరము
			మొదటి భాగము	
1.	హోషేయ	ఇశ్రాయేలు	760-735	అష్షూరుకు చెరకు వెళ్ళక మునుపు
2.	ఆమోసు	ఇశ్రాయేలు	750	
3.	మీకా	ఇశ్రాయేలు	750-735	
			రెండవ భాగము	
4.	యోవేలు	యూదా	750	బబులోనుకు చెరకు వెళ్ళక మునుపు
5.	హబక్కూకు	యూదా	607	
6.	జెఫన్యా	యూదా	625-608	
			మూడవ భాగము	
7.	హగ్గయి	యూదా	520	బబులోను చెరనుండి తిరిగి వచ్చిన పిదప
8.	జెకర్యా	యూదా	520-518	
9.	మలాకీ	యూదా	397	
			నాల్గవ భాగము	
10.	ఓబద్యా	ఎదోము	582	ఎదోమీయుల నాశనమును గూర్చినది
11.	యోనా	నీనెవె	780	అష్షూరీయులకు
12.	నహూము	నీనెవె	630	

పై పట్టికలో 12 చిన్న ప్రవక్తల గ్రంథములు 3 + 3 + 3 + 3 అను నాలుగు భాగములుగా చేయబడినవి. రెండవ భాగము నందలి యోవేలు, హబక్కూకు, జఫన్యా అను మూడు గ్రంథములలో యూదావారు బబులోను చెరకు వెళ్ళక ముందు వారి పాపమును చూపుచూ, పశ్చాత్తాపపడమని హెచ్చరించుచూ, లేని యెడల శిక్షింతునని తెలిపెను. మూడవ భాగము నందలి మూడు గ్రంథములగు

హగ్గయి, జెకర్యా, మలాకీ గ్రంథములలో చెరనుండి తిరిగి వచ్చిన యూదావారు మందిరము కట్టనారంభించిరి. (ఎజ్రా 3 : 8). కాని తమ ఇండ్లు కట్టుకొనుటను చేత (ఎజ్రా 4 : 12), రాజాజ్ఞను బట్టి మందిర నిర్మాణము ఆపిరి (ఎజ్రా 4:24). మందిర నిర్మాణమునకై ప్రోత్సహించుచూ అంత్యకాలములో యూదావారిని ఆశీర్వదించు విధమును హగ్గయి, జకర్యాలు తమ గ్రంథములందు తెలిపారు. మలాకీ గ్రంథమందు వారి జీవితములను దిద్దుట గూర్చిన వివరములు కలవు.

మొదటి భాగములోని హోషేయ, ఆమోసు, మీకా గ్రంథములందు పది గోత్రముల ఇశ్రాయేలు వారి పాపములు, రానున్న శిక్షలను తెలుపుతూ అంత్య కాలమందలి ఆశీర్వాదములను, రానున్న మెస్సియా మొదటి రాకడ, రెండవ రాకడ, విమోచన, పాలన వివరములు కూడా తెలుపబడెను. మీకా గ్రంథమందు యెరూషలేమును (యూదా) గూర్చిన వర్తమానము కూడా కలదు.

నాల్గవ భాగమందు ఇశ్రాయేలు, యూదావారిని హింసించిన శత్రువులను శిక్షించుటలో సహకరించిన ఎదోమీయులను నాశనము చేతునని ఓబద్యా ద్వారా గ్రంథమందు తెలిపెను. ఇశ్రాయేలును అష్షూరుకు చెరకు పంపక ముందు వారిని దిద్దుటను గూర్చిన వివరములు యోనా గ్రంథములో వ్రాయించెను. తాత్కాలికముగా నీనెవెవారు మారుమనసు పొందినను తదుపరి కఠినులై తమ దగ్గరకు చెరకు వచ్చిన ఇశ్రాయేలీయులను కష్టపెట్టినందున అష్షూరును శిక్షించెదనని నహూము గ్రంథము ద్వారా తెలిపెను.

ఎదోమీయులు : వీరు యాకోబు సహోదరుడైన ఏశావు సంతానము. ఇశ్రాయేలీయులకు బంధువు లైనను ఎల్లప్పుడు శత్రువులుగా నుండిరి.

మోయాబీయులు, అమ్మోనీయులు : లోతు, అబ్రహాము సహోదరుని కుమారుడు. లోతు కుమార్తెలతో శయనించగా వారికి మోయాబు, బెన్నమ్మి అను ఇరువురు కుమారులు జన్మించిరి. వీరు వరసగా మోయాబీయులకు, అమ్మోనీయులకు మూల పురుషులు. వీరు ఇశ్రాయేలీయులకు బంధువులైనను ఎల్లప్పుడు శత్రువులుగా నుండిరి.

1 హోషేయ

గ్రంథకర్త : హోషేయ | కాలము : క్రీ.పూ. 760-700

ముఖ్య అంశము : ఇశ్రాయేలీయుల పాపములు (1-7 అధ్యా); దేవుని శిక్ష-ప్రేమ-సమకూర్పు (8-14 అధ్యా)

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : హోషేయ బేరి కుమారుడు. యెహోవా రక్షకుడని అర్ధము గల పేరు గలవాడు. పేరుకు తగినట్లు అంత్య కాలములో ఇశ్రాయేలుకు కలుగు రక్షణను గూర్చి ప్రకటించెను. ఇశ్రాయేలు వారు విగ్రహారాధికులై పాపులైనందున సూచనగా ప్రవక్తను - వ్యభిచారినిని పెండ్లాడమని, పుట్టిన బిడ్డలలో ఒకరికి అమ్మీ అనగా నా జనులు కారను పేరు పెట్టమనెను. ప్రవక్త భార్య ప్రవక్తను విడిచి వ్యభిచారిగా నుండగా ప్రవక్తను వెళ్ళి డబ్బిచ్చి కొని ఆమెను ప్రేమించి, నిబంధన చేసుకొనుమని చెప్పగా ప్రవక్త అలాగే చేసెను.

ప్రవచన నెరవేర్పు : ఇశ్రాయేలు యెహోవాను విడిచి విగ్రహాలను పూజించినందున అనేక దినములు రాజు లేకుండా వారొక రాజ్యముగా నుండక చెదరి ప్రస్తుతము వరకు ఉన్నారు. అంత్యకాలమున ఇశ్రాయేలును దేవుడు ప్రేమించగా ఇశ్రాయేలు దేవునివైపు పశ్చాతాపముతో తిరిగి దేవుని కృపను పొందుదురు. దేవుడు వారితో నిబంధన చేసి వారి మధ్య విగ్రహారాధన తీసివేసి పవిత్ర పరచుట ఈ గ్రంథ మందలి ముఖ్య అంశములు. హోషేయా ప్రవక్త, ఉజ్జియా, యోతాము, ఆహాజు, హిజ్కియా అను యూదా రాజుల కాలములో ప్రవచించెను.

అధ్యాయాల విభజన : 3 + 4 + 3 + 4 = 14 అధ్యా

A. 1-7 అధ్యా. ఇశ్రాయేలీయుల పాపములు

I. 1-3 అధ్యాయములు : ఇశ్రాయేలీయుల పాపములు - ప్రవక్త జీవితము ద్వారా బోధ.

1 అధ్యా : హోషేయ ముగ్గురు పిల్లల పేర్ల ద్వారా ఇశ్రాయేలు పాపము, రానున్న శిక్షను చూపుట - ఇశ్రాయేలు పునరుద్ధరుణ గూర్చిన వాగ్దానము.

2 అధ్యా : హోషేయ భార్య జీవితము నుండి అపనమ్మకమును బట్టి రానున్న తీర్పు చూపుట - ఇశ్రాయేలుకు రానున్న ఆశీర్వాదమును గూర్చిన ప్రవచనము.

3 అధ్యా : హోషేయ తన భార్యను తిరిగి తెచ్చుకొనుట ద్వారా ఇశ్రాయేలును దేవుడు చేర్చుకొనునని చూపుట.

II. 4-7 అధ్యాయములు : ఇశ్రాయేలీయుల పాపములు.

4 అధ్యా : దేవుని మరచి విగ్రహారాధికులై పాపములు చేయుట. (6వ)

5 అధ్యా : అపవిత్రత అను పాపము (3వ).

6 అధ్యా : భక్తి నిలువకపోవుట అను పాపము (4వ).

7 అధ్యా : అన్యజనులతో కలిసిపోవుట అను పాపము (8వ).

B. 8-14 అధ్యా. దేవుని శిక్ష - ప్రేమ - సమకూర్పు.

III. 8-10 అధ్యాయములు : దేవుని శిక్షలు.

8 అధ్యా : శిక్షను గూర్చిన మొదటి హెచ్చరిక - శ్రమ వచ్చునన్న హెచ్చరిక.

9 అధ్యా : శిక్షను గూర్చిన రెండవ హెచ్చరిక - సంతోషింపవలదన్న హెచ్చరిక.

10 అధ్యా : ఇశ్రాయేలు పాపము - రానున్న శిక్షను చూపు 3 ఉపమానములు. 1) ద్రాక్షచెట్టు, 2) దేవునికి భయపడని రాజులేని ప్రజలు, 3) నూర్పు నందు అభ్యాసము గల పెయ్య.

IV. 11-14 అధ్యాయములు : అవిధేయులైనను ఇశ్రాయేలు పట్ల దేవుని ప్రేమను చూపు 3 ఉపమానములు (11-13 అధ్యాయములు) - అంత్యకాల సమకూర్పు (14 అధ్యాయము)

11 అధ్యా : బాలుడైన ఇశ్రాయేలును గూర్చిన ఉపమానము

12 అధ్యా : గాలిని మేయువాడైన ఎఫ్రాయిామును గూర్చిన ఉపమానము.

13 అధ్యా : ఉదయమున కనపడు మేఘము - పెందలకడనే గతించు ప్రాంతఃకాలపు మంచువలె, చచ్చినవాడైన ఎఫ్రాయిామును గూర్చిన ఉపమానము.

14 అధ్యా : ఇశ్రాయేలీయుల అంత్యకాల సమకూర్పు.

1వ అధ్యాయము 1 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 11వ.

అంశము : హోషేయ వివాహము, పిల్లలు - ఇశ్రాయేలు అంత్యకాలపునరుద్ధరణ

విభజన :

1-9వ : హోషేయ వివాహము - పిల్లలు

1వ : పీఠిక

2-3వ : దేవుని సెలవు చొప్పున గోమెరు అను వ్యభిచారము చేయు స్త్రీని పెండ్లియాడుట - యెహోవాను విడిచి విగ్రహాలను పూజించిన ఇశ్రాయేలీయులకు సాదృశ్యము.

4-5వ : పుట్టిన కుమారునికి 'దేవుడు విత్తును' అను అర్థమిచ్చు యెజ్రెయేలు అను పేరు దేవుని సెలవుతో పెట్టును. దోషమును బట్టి దేవుడు శిక్షను విత్తి ఇశ్రాయేలుకు రాజ్యముండకుండా చేతునని సెలవిచ్చెను.

6-7వ : రెండవదిగా కుమార్తె పుట్టగా 'జాలినొందనిది' అను అర్థము గల లోరుహామా అను పేరు దేవుని సెలవుతో పెట్టెను. ఇశ్రాయేలు

వారిపై జాలిపడను అయితే యూదావారిపై జాలిపడుదునని సెలవిచ్చెను.

8-9వ : మూడవదిగా కుమారుడు పుట్టగా 'నా జనులు కారను' అర్థమిచ్చు లోఅమ్మీ అను పేరు దేవుని సెలవుతో పెట్టెను. రోమా 9:6,8 ఇశ్రాయేలు సంబంధులందరు ఇశ్రాయేలీయులు కారు - శరీర సంబంధులైన పిల్లలు దేవుని పిల్లలు కారు అను మాట ప్రకారము ఇశ్రాయేలీయులు కాని వారి విషయమై ఈ మాట చెప్పబడెను.

10-11వ : పునరుద్ధరణ వాగ్ధానము : మహా ప్రభావము గల అంత్య దినములలో ఇశ్రాయేలీయులు తాము జీవము గల దేవుని కుమారులమని చెప్పుకొని, యూదావారితో కలిసి ఒకే ప్రధానిని తమందరిపై కలిగి నివసింతురని సెలవిచ్చెను.

2వ అధ్యాయము 5 + 8 + 3 + 4 + 3 = 23వ

అంశము : ప్రవక్త కుటుంబ జీవితము ద్వారా ఇశ్రాయేలీయుల పాపములు, రానున్న శిక్ష - అంత్యకాల ఆశీర్వాదములు

విభజన :

1-5వ : **వ్యభిచార మనసు కలిగిన భార్యతో పిల్లలు వాదించుట :** ఇశ్రాయేలీయుల శేషము అనగా వేయి ఏండ్ల కాలమందుండబోవువారు మిగిలిన ఇశ్రాయేలు ప్రజలను తమ విగ్రహారాధనను మానుకొన వలెనని హెచ్చరించుటను సూచించును.

6-13వ : **నిజదేవుని విడిచి బయలును పూజించినందున శిక్ష :** నిజదేవుని మరచి బయలును పూజించినందున వారిని శిక్షించుతునని దేవుడు సెలవిచ్చు చున్నాడు - సాదృశ్యముగా విటకాండ్ర వెంబడి వెళ్ళు భార్యకు

మార్గమున అడ్డుగా ముండ్ల కంచె వేసి, విటకాండ్రను కనబడకుండా చేసి ఆమె పోకిరితనమును అందరి యెదుట బయలు పరచి శిక్షింతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

14-16వ : **దేవుడు ఇశ్రాయేలును మరలా ఆకర్షించుట :** దేవుడు ఇశ్రాయేలు వారిని మరలా ఆకర్షించి భర్తగానుందునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

17-20వ : **నిబంధన చేయుట :** బయలు దేవత పేరు వారి నోటికి రాకుండ చేసి వారితో నిబంధన చేతునని చెప్పుచున్నాడు.

21-23వ : వాగ్దానము : ఇశ్రాయేలు మనవిని, భూమ్యాకాశముల మనవిని విని, భూమిపై ఇశ్రాయేలును నాటి, గతములో జాలినొందనిదని సెలవిచ్చిన వారికి ఇకమీదట జాలి చూపి, నా జనము కారని పలికిన వారిని గూర్చి ఇప్పుడు నా జనులని చెప్పుదునని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

3వ అధ్యాయము - 5వ

అంశము : హోషేయ భార్యను వ్యభిచారము నుండి విడిపించి చేర్చుకొనుట - ఇశ్రాయేలీయుల అంత్యకాల సమకూర్పు

విభజన :

1-5వ : రెండవ అధ్యాయములో ఇశ్రాయేలు విగ్రహారాధన చేసినను వారిని ఆకర్షించి నిబంధన చేసి తన జనముగా చేసుకొనుటకు సాదృశ్యముగా హోషేయ వ్యభిచారమందున్న తన భార్య దగ్గరకు వెళ్ళి డబ్బిచ్చి ఆమెను కొని ఆకర్షించి, ఆమెతో నిబంధన చేసి తన దానిగా చేసుకొనుమని దేవుడు సెలవియ్యగా అలాగే చేసెను. ఇశ్రాయేలు తదుపరి విగ్రహారాధన మాని, దినముల అంతమందు దేవుని అనుగ్రహము పొందుదురని సెలవిచ్చెను. అందులకే బబులోను చెరనుండి వచ్చినది

మొదలు నేటి దినములలో కూడను ఇశ్రాయేలీయుల మధ్య విగ్రహారాధన లేదు.

4వ అధ్యాయము 5 + 3 + 3 + 3 + 5 = 19వ

అంశము : దేవుని మరచి విగ్రహారాధికులై పాపము చేయుట

విభజన :

1–5వ : **ప్రజల పాపములు – శిక్షగా నాశనము :** అబద్ధములు, హత్యలు, దొంగతనము, వ్యభిచారము దేశమందున్నందున దేశము బహుగా ప్రలాపించుచున్నదని పశువులు, పక్షులు, ప్రజలు క్షీణించుచున్నారని తల్లియైన ఇశ్రాయేలును నాశనము చేతునని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

6–11వ : **యాజకుల పాపములు శిక్ష :** 1) యాజకులు ధర్మశాస్త్రమును మరచినందున వారి కుమారులను దేవుడు మరతుననెను. 2) కలిమి కలిగిన కొలది అధిక పాపము చేసినందున వారి ఘనతను నీచ స్థితికి మార్చుదుననెను. 3) యెహోవాను లక్ష్యపెట్టనందున భోజనము చేసినను తృప్తిలేక యుందురనెను. 4) వ్యభిచారము మద్యపానమును బట్టి శిక్షింతుననెను.

12–14వ : **ప్రజల విగ్రహారాధన – శిక్షగా నిర్మూలము :** ప్రజలు తాము పెట్టుకొనిన కర్రల యొద్ద జవాబు దొరుకునని విచారించుటను బట్టి వారికి వ్యభిచార మనసు కలుగును. కుమార్తెలు, కోడండ్లు వ్యభిచరింతురు. జనులు వేశ్యలతో సాంగత్యము చేసి వ్యభిచరించి విగ్రహాలకు బలులనర్పింతురు. అందును బట్టి జనమును నిర్మూలము చేతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

15-19వ : **ఇశ్రాయేలీయుల పాప వివరము :** ఇశ్రాయేలు వేశ్యయై వ్యభిచారము, విగ్రహారాధన బహుగా చేసెను. యూదా అందులో పాలు పొందలేదు. ఇశ్రాయేలీయుల అధిపతులను సిగ్గుమాలి అవమానకరమైన వాటిని ప్రేమించిరి. ఇశ్రాయేలును పరిపాలించిన రాజులందరు విగ్రహారాధికులే. సుడిగాలి జనులను చుట్టి నశింపచేసినట్లు జనులు సిగ్గునొంది నశింతురని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

5వ అధ్యాయము 7 + 8 = 15వ

అంశము : ఇశ్రాయేలీయులు అపవిత్రులగుట

విభజన :

1-7వ : **అపవిత్రులైన యాజకులు, ప్రజలు - రానున్న శిక్ష :** యాజకులు ప్రజలతోపాటు, రాజులును విగ్రహారాధన చేయుచు వ్యభిచార మనసు కలవారైయున్నారు. తమ క్రియల అభ్యంతరమును బట్టి దేవుని యొద్దకు తిరిగి రాలేకున్నారు. ఇశ్రాయేలు రాజులే కాక యూదా రాజులలోను కొద్దిమంది విగ్రహారాధికులుగా వున్నారు. కొద్దికాలమైన తరువాత దేవుడు వారిని శిక్షింతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

8-15వ : **అపవిత్రతను బట్టి రానున్న శిక్ష :** ఇశ్రాయేలు వారు యూదావారు తనవైపు తిరుగవలెనన్న దేవుని కోరిక, ఇశ్రాయేలువారి అపవిత్రతను బట్టి దేశముకు అధిక శ్రమను, ఉగ్రతను శిక్షాదినమున పంపగా ఇశ్రాయేలీయులు పాడగుదురు. దేవుడే ఇశ్రాయేలీయులకు చిమ్మెట పురుగుగాను, యూదావారికి వత్సపురుగా నుండి వారికి పుండ్లను పుట్టింపగా వారెక్కడకు వెళ్ళినను స్వస్థత దొరకదు. అందును బట్టి వారు దేవుని వైపు తిరుగుదురను ఆపేక్షను దేవుడు కనపరచుచున్నాడు.

6వ అధ్యాయము 3 + 3 + 3 + 2 = 11వ

అంశము : భక్తి నిలుపుకోలేని ఇశ్రాయేలు

విభజన :

1-3వ : **పశ్చాత్తాపమునకై పిలుపు :** దేవుని శిక్షను జ్ఞాపకము చేసికొని దేవుడు స్వస్థపరచునని, బాగుచేయునని బ్రతికించి స్థిరపరచునని గుర్తించి ఆయన యొద్దకు మరలి వచ్చి అనుసరింపవలెనని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

4-6వ : **నిలువని భక్తికై శిక్ష :** ఇశ్రాయేలు వారు, యూదావారు ప్రాతఃకాలమందు మంచు ఆవిరియగునట్లు తమ భక్తిని కోల్పోయిరని అందుకే తాను శిక్షించవలెనని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

7-9వ : **నిబంధన మీరినందున శిక్ష :** ఆదాము నిబంధన (ఆజ్ఞ అతిక్రమము) మీరినట్లు ఇశ్రాయేలు, వారలు పాపము చేసినందున వారి పట్టణములు పాడైనవని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

10-11వ : **శిక్ష పిదప సమకూర్పు :** ఇశ్రాయేలులోని వ్యభిచారము, విగ్రహారాధన అను పాపమును బట్టి దేవుడు వారిని శిక్షించి, తదుపరి వారిని రప్పించి, సమకూర్చెదనని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

7వ అధ్యాయము 3 + 4 + 4 + 5 = 16వ

అంశము : అన్యజనులతో కలసిపోయిన ఇశ్రాయేలీయులు

విభజన :

1-3వ : ఇశ్రాయేలు పలువిధ పాపములు : 1) మోసమును అభ్యాసము చేయుట, 2) కొల్లగాండ్రయి చొరబడుట, 3) బందిపోటు దొంగలై దోచుకొనుట, 4) దేవుడు చెడుతనమును జ్ఞాపకము చేసికొనడనుట,

5) వారి చెడుతనమును చూచి రాజు సంతోషించుట, 6) వారు కల్లలాడుట అధిపతులు విని సంతోషించుట.

4-7వ : **శిక్ష తప్పదను ఉపమానము :** వెంటనే శిక్ష రాకున్నను శిక్ష తప్పదు అని రెండు ఉపమానములను చెప్పుచున్నాడు. 1) రొట్టెలు కాల్చువాడు ముద్దంతయు పొంగు వరకు పొయ్యిని వేడి చేయుచు ఆలస్యము చేసినను తరువాత కాల్చును. 2) రొట్టెలు కాల్చువాడు రాత్రంత నిద్రించినను ఉదయమున బహుగా మంట పెట్టునట్లు, దేవుడు మంట పెట్టగా ప్రజలు, న్యాయాధిపతులు, రాజులు కూలుదురు.

8-11వ : **ఇశ్రాయేలు బుద్ధిలేని ప్రవర్తన :** ఇశ్రాయేలు అన్యజనులతో కలిసిపోయి ఎవరు త్రిప్పివేయలేని అప్పమువంటివాడు కాగా అన్యులు అతని బలమును మ్రింగివేసినను అతడు గుర్తించలేదు. ఇంత జరిగినను దేవుని వైపు తిరుగక పిరికితనము గల గువ్వవలె నున్నారని సహాయమునకై ఐగుప్తీయులను అష్షూరీయులను పిలుచు కొనుచున్నారని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

12-16వ : **దేవుడు తానే వారిపై వలవేసి శిక్షించుట :** తనవైపు తిరుగనందున కత్తిపాలగుదురని ఐగుప్తులో అపహాస్యము నొందుదురని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

8వ అధ్యాయము 4 + 6 + 4 = 14వ.

అంశము : శిక్ష వచ్చునన్న హెచ్చరిక.

విభజన :

1-4వ : **అతిక్రమమును బట్టి మందిరము మీదికి ప్రజలపైకి రానున్న శత్రువు:** నిబంధన నతిక్రమించి ధర్మశాస్త్రమును మీరినందున పక్షిరాజువలె

శత్రువు వచ్చునని, వారిని తరుమునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. అనగా దేవుడు వారిని వేరు దేశమునకు చెరకు కొనిపోవునని భావము. వారి విగ్రహారాధనను బట్టి వారు యెహోవాయందు విశ్వాసము కోల్పోయి, దైవత్వము లేని వారుగా జీవించినందున వారు వెండిని (విమోచన), బంగారమును (దైవత్వము), కోల్పోయిన వారుగానున్నారు.

5-10వ : విగ్రహారాధన యను పాపము : ఇశ్రాయేలు దూడను చేసికొని పూజించినందున దేవుని కోపము వారిపై రగులుకొనెను. కంసాలి చేసిన ఆ విగ్రహములను దేవుడు చిన్నాభిన్నములు చేస్తానంటున్నాడు. ఇశ్రాయేలువారు అష్షూరు దేవతలను పూజించుటను బట్టి దేవుడే అష్షూరు వారిని పిలిచి, వారి చేతికి ఇశ్రాయేలు వారిని చెరగా అప్పగింతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

11-14వ : ఇశ్రాయేలు పాపముకై రానున్న శిక్ష : ధర్మశాస్త్రమును మీరి అన్యదేవతలకు బలిపీఠములను కట్టినందున, దేవుడు వారి దోషములను బట్టి, వారిని శిక్షింతునని వారిని మరలా ఐగుప్తునకు పంపుదునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. ఇశ్రాయేలు వారు యూదావారు తమ సృష్టికర్తను మరచి బలిపీఠములు కట్టించిన పట్టణములను కాల్చివేతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

9వ అధ్యాయము 6 + 4 + 7 = 17వ.

అంశము : రానున్న శిక్షను బట్టి సంతోషించవలదన్న హెచ్చరిక.

విభజన :

1-6వ : ఇశ్రాయేలుపై రానున్న శిక్ష : ఇశ్రాయేలు నిజదేవుని విసర్జించి అపవిత్రుడైనందున, అష్షూరు దేశమునకు వెళ్ళి అపవిత్రమైన వాటిని

తిందురని సెలవిచ్చెను. దాని నెరవేర్పుగా ఇశ్రాయేలు వారందరు రెండు విడతలుగా ఉత్తర ప్రాంతముల ఇశ్రాయేలు వారు క్రీ.పూ. 732లోను దక్షిణ ప్రాంతముల ఇశ్రాయేలు వారు క్రీ.పూ. 721లోను అష్షూరుకు చెరకు వెళ్ళిరి.

7-10వ : రానున్న శిక్ష దినము : ప్రజలు, ప్రవక్తలు దోషులైరి. ప్రవక్తలు అవివేకులును, వెర్రివారునై యున్నారని ఇశ్రాయేలీయులు తెలుసు కొందురు. ద్రాక్షల వలెను, అంజూరముల వలెను వారు దేవునికి ముందుగా దొరికిరి. కాని ఇప్పుడు వారు లజ్జాకరమైన దేవతలకు తమ్మును తాము అప్పగించుకొని పాపము చేసినందున దేవుడు వారిని శిక్షించనైయున్నాడని ఆ దినము బహుసమీపముగానున్నదని సెలవిచ్చెను. దీని నెరవేర్పుగా క్రీ.పూ. 721లో అష్షూర్యకు వారిని చెరకు పంపెను.

11-17వ : రానున్న శిక్షల వివరము : 1) వారి కీర్తి పక్షివలె ఎగిరి పోవును. 2) వారు గర్భము ధరించకుందురు. 3) పిల్లలను పెంచిన వారును పుత్రహీనులగుదురు. 4) మందిరములో నుండి వెలివేయబడుట. 5) వారు దేశమును విడిచి అన్యజనులతో తిరుగుచుండుట.

దీని నెరవేర్పుగా క్రీ.శ. 721లో చెరకు వెళ్ళినవారు నేటికిని జనాంగముగా తిరిగి రాలేక ప్రపంచమంతటిలో చెదిరియున్నారు.

10వ అధ్యాయము 2 + 8 + 5 = 15వ.

అంశము : ఇశ్రాయేలీయుల పాపము - రానున్న శిక్షలను గూర్చిన 3 ఉపమానాలు.

విభజన :

1-2వ : ద్రాక్షా చెట్టును గూర్చిన ఉపమానము : ఇశ్రాయేలు ఫలించిన ద్రాక్షా చెట్టువలె ఫలించెను. కాని ఫలించిన కొలది విశేషముగా విగ్రహములకు

బలి పీఠములను కట్టి దేవతా స్థంభములను నిలిపిరి. ఆ అపరాధమును బట్టి దేవుడు ఇశ్రాయేలును శిక్షింతునని బలిపీఠములను స్థంభములను పాడుచేతును అని సెలవిచ్చెను.

3-10వ : **రాజులేని, దేవునికి భయపడని ప్రజలు అను ఉపమానము :** రాజునకు గాని దేవునికి కాని 1) భయపడక 2) అబద్ధ ప్రమాణము చేయుచు వట్టి మాటలు పలుకుదురు. పాపమునకు శిక్షగా భూమి చాళ్ళలో విషపు కూరలు మొలిచినట్లు షోమ్రోను నుండి ఇశ్రాయేలు వారు అష్షూరు దేశమునకు కొనిపోబడుదురని, దేశము పాడగునని సెలవిచ్చెను. వారి రెండు పాపములను బట్టి వారిని బంధింపగా అన్యజనులు కూడి వారి మీదికి వత్తురని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

11-15వ : **నూర్పు నందు అభ్యాసము గలదైన పెయ్య అను ఉపమానము :** ఇశ్రాయేలు మెడకు కాడి కట్టుదును (చెరకు పోవుట). దున్నించుటకు ఒకని (అష్షూరును) నియమింతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. అందువలన పశ్చాత్తాపపడి, నీతి ఫలించునట్లు విత్తనము వేసి ప్రేమయను కోత కోయుడని యెహోవాను వెదకుటకిదే సమయమని చెప్పుచున్నాడు.

11వ అధ్యాయము 4 + 3 + 4 + 1 = 12వ.

అంశము : యెహోవాను విడిచినందున శిక్షించబడిన ఇశ్రాయేలు (6వ) - అంత్యకాలమున మరల రక్షించబడుట (11వ).

విభజన :

1-4వ : బాలుడైన ఇశ్రాయేలు : ఇశ్రాయేలు బాలుడై ఐగుప్తులో నుండగా దేవుడతని ప్రేమించి, పిలిచి చెయ్యిపట్టి, నడకనేర్పి, కౌగిలించి, స్వస్థపరచి, స్నేహబంధముతో ఆకర్షించి, మీదనున్న కాడి తీసివేసి

ఎదుట భోజనము పెట్టెను. కాని ఇశ్రాయేలు నిజదేవుని విడిచి బయలుకు ధూపము వేసి బలులనర్పించెను.

5-7వ : **దేవుడు అష్షూరుకు చెరకు పంపుట** : యుద్ధము వచ్చునని వారిని మ్రింగివేయునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. ప్రవక్తల ద్వారా తన తట్టు తిరుగవలెనని పిలుపునిచ్చినను, ఎవరును తిరుగుటకు యత్నము చేయుటలేదు. కనుక అష్షూరు చెరకు పంపుదునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

8-11వ : **దేవుడు శాశ్వతముగా విడువడు** : ఉగ్రతాగ్నిని బట్టి శిక్షించక దహించు నంతగా కోపగించనని సెలవిచ్చుచున్నాడు. సింహగర్జనతో మరలా పిలిచి వారిని అంత్యకాలములో సమకూర్చి కాపురముండునట్లు చేతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

12వ : ప్రస్తుతము ఇశ్రాయేలు వారును, యూదావారును అందరును తిరుగుబాటు చేతురని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

12వ అధ్యాయము 6 + 4 + 4 = 14వ.

అంశము : గాలిని మేయుచున్న ఎఫ్రాయిము (ఇశ్రాయేలు) (1వ) – దేవుడు ప్రేమించి డేరాలో నివసింపచేయుట (9వ).

విభజన :

1-6వ : పశ్చాత్తాపమునకై పిలుచుట : ఇశ్రాయేలు మానక దినమెల్ల అబద్ధమాడుచు బలత్కారము చేయుచు అష్షూరీయులతో సంధి చేయుటను దేవుడు కోపగించెను. దేవుని తట్టు తిరుగవలెనని, కనికరము న్యాయమును అనుసరించవలెనని చెప్పుచున్నాడు.

7-10వ : దేవుని కాపుదల : ఇశ్రాయేలీయులు అన్యాయపు త్రాసులు వాడుకచేసి బాధపెట్టవలెనన్న కోరికగలవారైనను ఐగుప్తు నుండి నడిపించి

దేరాలలో వారిని సురక్షితముగా నేటి వరకు కాపాడినట్లు ఇక ముందును కాపాడెదనని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

11-14వ : రానున్న అవమానము : ఆదికాండ గ్రంథములో యాకోబు పాపము చేసి తప్పించుకొని సిరియా దేశమునకు వెళ్ళినను దేవుడచ్చట యాకోబును కాపాడి ఆశీర్వదించెను. అలాగున తనను కాపాడిన దేవునికి కృతజ్ఞత చూపక ఇశ్రాయేలు ఘోరమైన పాపము చేయుచున్నందున అవమానపరతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

13వ అధ్యాయము 8 + 8 = 16వ.

అంశము : అపరాధియై నాశనమొందిన ఇశ్రాయేలు (1వ) - అంత్యకాలమందు విమోచించి అభివృద్ధినిచ్చుట (14-15వ).

విభజన :

1-8వ : ఇశ్రాయేలుకు పాపమును బట్టి శిక్ష : ఎఫ్రాయిము ఇశ్రాయేలీయులలో జనాంగముగా గొప్పవాడై అపరాధము చేసి తన్ను తాను నాశనము చేసికొనునని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు. వెండితో విగ్రహములను పోతపోసి వాటికి పూజచేసి దూడలను ముద్దుపెట్టుకొనుచున్నారు. కనుక ఉదయమున కనబడు మేఘము, ప్రాంతఃకాలమున కనబడు మంచు గతించునట్లు వారును గతింతురని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు. ఐగుప్తు దేశము నుండి వచ్చినది మొదలు దేవుడు వారిని కాపాడినను, గుర్తించక మనసున గర్వించిన కారణమున దేవుడు వారి పట్ల రౌద్రము గల మృగము వలె నుండి వారిని నశింపచేతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

9-16వ : తదుపరి ఫలాభివృద్ధి : ఇశ్రాయేలు తాను చేసికొనిన దోషమును బట్టి నిర్మూలమగుచున్నను అంత్యకాలమందు మృత్యువునుండి వారిని

రక్షించి, ఓ మరణమా నీ ముల్లెక్కడ అను సామెత వలె అపాయము లేకుండా చేతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. ఎఫ్రాయిమును ఫలాభివృద్ధి నొందించెదనని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

14వ అధ్యాయము 3 + 5 + 1 = 9వ.

అంశము : ఇశ్రాయేలీయులను ప్రేమించి అంత్యకాలమున సమకూర్చుట.

విభజన :

1-3వ : **పశ్చాత్తాపమునకై పిలుపు** : పాపముచే శిక్ష పొందిన ఇశ్రాయేలు పశ్చాత్తాపముతో మాటలను సిద్ధపరచుకొని, యెహోవావైపు తిరిగి, అష్షూరు వారి నుండి రక్షించుమని మొరపెట్టవలెనని సెలవిచ్చు చున్నాడు.

4-8వ : **దేవుడు ఇచ్చు ఆశీర్వాదము** : దేవుడు వారిని గుణపరచి వారితో స్నేహించి, ప్రేమించి, చెట్టుకు మంచు వృద్ధినిచ్చునట్లు తాను ఉందునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. అనేకులు వారి నీడలో నివసించుటకై వచ్చెదరని సెలవిచ్చు చున్నాడు.

9వ : **ముగింపు** : నీతిమంతులు ఈ సంగతులను గ్రహించి దాచుకొందురు. కాని తిరుగుబాటు చేయువారికి ఈ సంగతులు అడ్డుగా నుండి వారిని తొట్రిల్ల చేయును.

2 యోవేలు

గ్రంథకర్త : యోవేలు

కాలము : క్రీ.పూ. 750

ముఖ్య అంశము : యూదావారి పాపమును బట్టి రానున్న శిక్ష (1:1 - 2:17) - వాగ్దానము చేయబడిన విడుదల (2:18 - 3:21).

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : యోవేలు పెతూయేలు కుమారుడు. యెహోవా దేవుడను అర్థమిచ్చు పేరు గలవాడు. యూదావారికి పాపమును బట్టి రానున్న శిక్ష అనగా బబులోను చెరకు వెళ్ళి, మాదీయ పారశీకుల క్రింద, గ్రీకుల క్రింద, రోమీయుల క్రింద నుందురని దేవుడు 1:1 నుండి 2:17 వరకు సెలవిచ్చుచున్నాడు. తదుపరి విడుదల కలుగునన్న వాగ్దానమును గూర్చి 2 : 18 నుండి చివరి వరకు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

అధ్యాయాల విభజన :

I. 1 అధ్యా : పాపమును బట్టి రానున్న శిక్ష.

II. 2 అధ్యా : శత్రువు ద్వారా కలుగు నాశనము - వాగ్దానము చేయబడిన విడుదల.

III. 3 అధ్యా : అన్యజనులపై దేవుని తీర్పు - యూదుల సమకూర్పు ఆశీర్వాదము.

1వ అధ్యాయము 7 + 6 + 7 = 20వ..

అంశము : పాపమును బట్టి రానున్న శిక్ష (తెగులు)

విభజన :

1-7వ : తెగులు వివరము : ప్రజలకు పెద్దలకు పాపమును బట్టి రానున్న తెగులును వివరించుచున్నాడు. యూదావారిని బబులోను వారు

క్రీ.పూ. 606-536 వరకు, పారశీకులు 536-330 వరకు, గ్రీకులు 330 నుండి 30 వరకు రోమీయులు క్రీ.పూ. 30 నుండి క్రీ.శ. 485 వరకు పాలించిరి. దీనిని వరుసగా గొంగళి పురుగులు, మిడుతలు, పసరు పురుగులు, చీడపురుగులు తినివేయునట్లుగా వివరించెను. (మొదటిదిగా బలమైన జనాంగమగు బబులోను వారు సింహముగా పోలిక. దాని 3 : 45) మత్తులైన యూదావారిపై బడి ద్రాక్షచెట్లు కొరకబడగా పాడైనట్లు యూదా వారందరు పాడైపోయిరని వివరించెను. ఈ విషయము యూదావారు తమ బిడ్డలకు, వారు తరువాత వారు తమ బిడ్డలకు తెలుపవలెనని యెహోవా సెలవిచ్చెను.

8-13వ : **తెగులు వలన నష్టము :** 1) మందిర నష్టము - మందిరమునకు రావలసిన నైవేద్యము, పానార్పణములు ఆగిపోవుట అందును బట్టి యాజకులు అంగలార్చవలెనని 9వ, 13వ, లోను సెలవిచ్చుచున్నాడు. 2) పొలములు పాడై రైతులు అంగలార్చుట. 3) ద్రాక్షాచెట్లు అంజూర చెట్లు, దానిమ్మ చెట్లు, ఈతచెట్లు, జల్దరు చెట్లు తోట చెట్లన్నియు వాడిపోయినట్లు, పలువిధములైన యూదా ప్రజలు వాడిపోయి సంతోషమును కోల్పోవుదురని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

14-20వ : **తెగులును బట్టి చేయవలసిన పని :** ఉపవాసదినము చాటించి, అందరిని సమకూర్చి, నష్టమును గుర్తించి యెహోవాకు మొర పెట్టవలెనని సెలవిచ్చుచున్నాడు. పశువులును, మేతస్థలములు కాలిపోయినందున మేతకై అల్లాడుచు మొరపెట్టుచున్నట్లు సెలవిచ్చు చున్నాడు.

2వ అధ్యాయము 3 + 8 + 6 + 3 + 7 + 5 = 32వ.

అంశము : అన్యజనులతో కలసిపోయిన ఇశ్రాయేలీయులు.

విభజన :

1-3వ : ప్రవచన సమీప నెరవేర్పు : బలమైన గొప్ప సమూహామగు బబులోను

వారు వచ్చి ఏదేను వనము వలెనున్న భూమిని ఎడారి వలె పాడు చేయుదురని, పట్టణమును దేవాలయమును అగ్నిచేత కాల్చుదురని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

4-11వ : **ప్రవచన అంత్యకాల నెరవేర్పు :** ఏడేండ్ల శ్రమల కాల చివర జరుగబోవు యుద్ధముల వివరములను చూడగలము. 4-7 వచనములలో ప్రస్తుత కాలమందు ప్రయోగింపబడు మిసైల్ (క్షిపణి) యుద్ధము వంటి యుద్ధముగా తలంచగలము. 7వ. లో ఇటు అటు తిరుగకుండా వెళ్ళుట. మిసైల్స్ గురియొద్దకే వెళ్ళుటను సూచించుచున్నది. 8వ. అయుధములు మీదపడిననూ త్రోవవిడువవు. యాంటిమిస్సైల్స్ వాటిని ఆటంక పరచినను అవి త్రోవ విడువకుండా గురియొద్దకే వెళ్ళి నష్టము కలిగించును. 10వ. లో వాటి భయముచేత భూమి కంపించుట, ఆకాశము తత్తరిల్లుట, సూర్యచంద్రులు తేజోహీనులగుట, నక్షత్రములు కాంతి తప్పుట, ఏడేండ్ల శ్రమల మహాశ్రమల కాలమున సంభవించునని 6:12-16, 8:7-12లో చూడగలము. అది యెహోవా భయంకర దినముగా చూచుచున్నాము.

12-17వ : **రానున్న శిక్ష నిమిత్తము పశ్చాత్తాపముతో ప్రార్థన :** రానున్న శిక్ష నిమిత్తమై ఉపవాసదినము ప్రతిష్ఠించి అందరు పెండ్లికుమార్తెతో సహా కూడిరావలెనని, యాజకులు బలిపీఠము దగ్గర చేరి కన్నీరు విడిచి యెహోవాకు మొరపెట్టవలెనని సెలవిచ్చుచున్నాడు. దేవుడు కరుణ, శాంతి, కృప కలవాడు గనుక కీడుచేయక పశ్చాత్తాపపడి కీడు చేయక మానుని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

18-20వ : **యెహోవా జాలిపడుట :** ప్రార్థనకు జవాబుగా దేవుడు రోషము తెచ్చుకొని అన్యజనులలో తన జనులను అవమానపరచక హెచ్చించెదనని సెలవిచ్చుచున్నాడు. సమీప నెరవేర్పుగా బబులోను

చెరనుండి క్రీ.పూ. 536లో విడిపించాడు. అంత్యకాల నెరవేర్పుగా ఏడేండ్ల శ్రమకాలము చివర విడిపించును.

21-27వ : ప్రజలకు దేవుని వాగ్దానము : 1) దేవుడు గొప్ప కార్యములు చేయునని దేశము సంతోషించవలెనన్నాడు. 2) పశువులకు గడ్డిబీళ్ళు మొలచి చెట్లు ఫలించును గనుక పశువులు భయపడవలదని సెలవిచ్చెను. 3) తొలకరి వర్షమును కడవరి వర్షమును కురిపింతునని కొట్లలో ధాన్యముండునని, క్రొత్త తైలము గానుగలపై పొర్లిపొరునని, కడుపార తిని తృప్తిపొందుదురని, 1:4వ.లో పురుగులు తినివేసిన సంవత్సరముల పంటను మరలా ఇత్తునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. యూదావారిక సిగ్గుపడక దేవున్ని తమ మధ్య కల్గి జీవింతురని సెలవిచ్చుచున్నాడు. దీని సమీప నెరవేర్పుగా బబులోను చెర నుండి విడుదలను, అంత్యకాల నెరవేర్పుగా వేయి ఏండ్ల కాలమును 28-32 వచనాలలో చూడగలము.

28-32వ : **అంత్య దినాలలో అందరి మీద ఆత్మకుమ్మరింపు :** అంత్య దినాలలో అందరి మీద ఆత్మ కుమ్మరింపు - అపొ. 2:17-20లో చెప్పబడినట్లు పెంతుకోస్తు దినాన ఆత్మ క్రుమ్మరింపబడినది. అంత్యమున ప్రక. 8:7-12లో చెప్పబడిన సూర్యచంద్రులు చీకటిగా మారుటయును నెరవేర్పును చూడగలము.

3వ అధ్యాయము 8 + 8 + 5 = 21వ.

అంశము : అన్యజనులపై దేవుని తీర్పు - యూదుల సమకూర్పు - ఆశీర్వాదము.

విభజన :

1-8వ : అన్యజనులపై దేవుని తీర్పు : యూదావారిని యెరుషలేము వారిని అంత్యకాలమున అనగా ఏడేండ్ల శ్రమల మహాశ్రమల తరువాత విడిపించుటను గూర్చినవి. యూదావారిని విడిపించు కాలమున

అన్యజనులందరిని యెహోషాపాతు లోయలోనికి తోడుకొనివచ్చి యూదావారిని తూరువారు, సీదోనువారు, ఫిలిష్తీయవారు శత్రువులకు అమ్మినందున వారందరితో యుద్ధము చేసి వారినందరిని శిక్షింతునని దూరదేశములకు అమ్మివేతునని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు. యెహోషాపాతు లోయలో యేసుక్రీస్తు నోట నుండి వచ్చు ఖడ్గముతో అన్యజనులు అందరు వధింపబడుదురని ప్రక. 19:21లో చెప్పబడిన ప్రకారము నెరవేరును.

9-16వ : **అన్యజనులను యెహోషాపాతు లోయలో తీర్పు తీర్చుట :** ప్రభువైన దేవుడు యెహోషాపాతు లోయకు అన్యులందరిని రమ్మని యుద్ధమునకు సిద్ధపడుమని పిలుచుచున్నాడు. తీర్పు తీర్చు యెహోవా దినము వచ్చినదని సూర్యచంద్రులు తేజోహీనులైరని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

17-21వ : **యూదుల సమకూర్పు :** యూదావారిని అంత్యకాలములో సమకూర్చి నిత్యముండచేతునని అన్యులు ఇకమీదట దానిపై నివసింపకుందునట్లు ఐగుప్తును ఎదోమును పాడుగా చేయుదునని యూదాలో నీళ్ళు ఉబికి మందిరము నుండి లోయలకు పారుననియు, మరలా పాలు ప్రవహించు దేశముగా యూదాను చేతునని సంపూర్ణ ఆశీర్వాదమిత్తునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. వేయి ఏండ్ల పాలన కాలములో ఇది పూర్తిగా నెరవేరును.

3 ఆమోసు

గ్రంథకర్త : ఆమోసు | **కాలము : క్రీ.పూ. 750**

ముఖ్య అంశము : దోషమును బట్టి శిక్ష (1 : 3)

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : ఆమోసు అను పేరునకు 'భారము భరించువాడు' అని అర్థము. ఆమోసు పసులకాపరియై సామాన్య కుటుంబమునకు చెందినవాడు. ప్రవక్తను కానని చెప్పుచున్నాడు. 1) మొదటి రెండు అధ్యాయాలలో పొరుగు దేశాలపై, యూదా, ఇశ్రాయేలుపై రానున్న శిక్షలు కలవు. 2) యూదా, ఇశ్రాయేలులో ఉన్న పాపమును బట్టి రానున్న శిక్షలను తెలుపు వివరమైన వర్తమానములను 3–6 అధ్యాయాలలో చెప్పుచున్నాడు. 3) 7–9 అధ్యాయాలలో రానున్న శిక్షను గూర్చి ఆమోసు కలిగిన ఐదు దర్శనములను వివరించుచున్నాడు. ఆమోసు యూదారాజైన ఉజ్జియా దినములలో ప్రవచించెను.

అధ్యాయాల విభజన : 2 + 4 + 3 = 9 అధ్యా.

I. 1–2 అధ్యాయములు : పొరుగు దేశాలపై, యూదా, ఇశ్రాయేలీయులపై రానున్న దేవుని శిక్ష.

1 అధ్యా : పొరుగుదేశాలపై రానున్న దేవుని శిక్ష.

2 అధ్యా : యూదా, ఇశ్రాయేలీయులపై రానున్న దేవుని శిక్ష.

II. 3–6 అధ్యాయములు : పాపమును బట్టి శిక్ష – ఆలకించవలసిన నాలుగు వర్తమానములు.

3 అధ్యా : రానున్న తీర్పుల గూర్చి ఆలకించవలసిన వర్తమానము.

4 అధ్యా : పాపమునకు రానున్న శిక్షల చూచి దేవుని వైపు తిరుగుటకైన ఆహ్వానము.

5 అధ్యా : యెహోవాను వెదకవలసిన అవసరతను గూర్చి ఆలకించవలసిన వర్తమానము.

6 అధ్యా : ఇశ్రాయేలీయుల పెద్దలకు రానున్న శ్రమల గూర్చి విచారించ వలసిన వర్తమానము.

III. 7-9 అధ్యాయములు : శిక్షను గూర్చిన ఐదు దర్శనములు.

7 అధ్యా : మిడుతలు, అగ్ని, మట్టపు గుండును గూర్చిన మూడు దర్శనముల ద్వారా ఇశ్రాయేలు వారికి రానున్న శిక్షలు.

8 అధ్యా : వేసవికాలపు పండ్ల గంపను గూర్చిన నాల్గవ దర్శనము.

9 అధ్యా : బలిపీఠముపై నిలిచిన యెహోవాను గూర్చిన ఐదవ దర్శనము.

1వ అధ్యాయము 2 + 3 + 3 + 2 + 2 + 3 = 15వ.

అంశము : దోషమును బట్టి పొరుగు దేశాలపై రానున్న శిక్షలు.

విభజన :

1-2వ : పీఠిక

3-5వ : **సిరియనులకు పాపమును బట్టి శిక్ష :** పంటను దుళ్ళగొట్టు ఇనుము పనిముట్లతో ఇశ్రాయేలును సిరియనులు నూర్చినందున, సిరియా రాజధానియగు దమస్కు నగరును, వారి మందిరమును అగ్నితో కాల్చుదునని సిరియనులను చెరకు పంపుదునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

6-8వ : **ఫిలిష్తీయులకు, పాపమును బట్టి శిక్ష :** ఫిలిష్తీయులు, ఇశ్రాయేలీయులను చెరపట్టి ఎదోమీయుల కప్పగించెదమని కొనిపోయిరి. ఆ దోషమును బట్టి ఫిలిష్తీయుల ముఖ్య పట్టణమగు గాజా మీద అగ్నివేసి దాని నగరులను కాల్చివేసి దోషము నిమిత్తము ఫిలిష్తీయులను శిక్షింతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

9-10వ : తూరుకు, పాపమును బట్టి శిక్ష : తూరు వారు ఇశ్రాయేలీయులను పట్టి, ఎదోమీయుల కప్పగించుటను బట్టి తూరు ప్రాకారము మీద అగ్నివేసి దాని నగరులను దహింతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

11-12వ : ఎదోముకు పాపమును బట్టి శిక్ష : ఎదోమీయులు ఎడతెగని కోపముతో సహోదరులైన ఇశ్రాయేలును చీల్చినందున ఎదోమీయులు మూడు నాల్గుసార్లు చేసిన దోషమున బట్టి ఎదోము ప్రాకారములు, నగరులపై అగ్నివేతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

13-15వ : అమ్మోనుకు పాపమును బట్టి శిక్ష : అమ్మోనీయులు ఇశ్రాయేలీయులపై జాలిచూపక వారి సరిహద్దులో ప్రవేశించి గర్భిణులను సైతము లెక్క చేయక చంపినందున వారి మూడు నాలుగు దోషములను బట్టి వారి నగరులను, ప్రకారములను అగ్నివేసి కాల్చుదునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

2వ అధ్యాయము 3 + 2 + 3 + 4 + 4 = 16వ.

అంశము : యూదా ఇశ్రాయేలుపై రానున్న శిక్షలు.

విభజన :

1-3వ : మోయాబీయులకు రానున్న శిక్ష : మోయాబీయులు ఎదోము రాజు ఎముకలను కాల్చి సున్నము చేసినందున మోయాబును దహించి వేతునని నిర్మూలము చేతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

4-5వ : యూదాకు దోషమును బట్టి రానున్న శిక్ష : యూదావారు తమ పితరులననుసరించి అబద్ధములను చేపట్టి మోసపోయి, ధర్మశాస్త్రమును విసర్జించి, దేవుని విధులు గైకొననందున యూదా మీద అగ్నివేసి యెరూషలేము నగరులను దహించివేతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

6-8వ : ఇశ్రాయేలుకు దోషమును బట్టి రానున్న శిక్ష : ఇశ్రాయేలు ఆత్మీయ, నైతిక పతనము-ఇశ్రాయేలు ఆత్మీయముగా దిగజారి విగ్రహారాధికులైరి.

నీతిమంతులను అమ్ముట, పాదరక్షలకై పేదవారిని అమ్ముట నైతిక పతనమునకు కారణములు. దరిద్రులను అవమానపరచుట, తాకట్టు సొమ్మును తిరిగి ఇవ్వకుండుట వంటి పనులు జరిగించుట నైతిక పతనమని దేవుడు సెలవిచ్చెను.

9-12వ : **ఇశ్రాయేలుకు దేవుడు చూపిన ప్రేమ** : ఇశ్రాయేలీయులు భక్తి హీనులైనను వారిని ఐగుప్తు నుండి విడిపించి 40 ఏండ్లు అరణ్యములో కాపాడి, బలిష్టులైన అమోరీయులను సంహరించి, పాలస్తీనాను ఇశ్రాయేలుకిచ్చిన సంగతి ద్వారా దేవుడు తన ప్రేమను వెల్లడి పరచుచున్నాడు.

13-16వ : **దేవుని ప్రేమను గుర్తించనందున రానున్న శిక్ష** : దేవుని ప్రేమగల చర్యలను ఇశ్రాయేలు గుర్తించనందున శిక్షింతునని తెలుపుచున్నాడు. పంటచేని మోపులను అణగద్రొక్కునట్లు నేను మిమ్మును అణగద్రొక్కుదునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

3వ అధ్యాయము 2 + 6 + 2 + 5 = 15వ.

అంశము : రానున్న తీర్పుల గూర్చి ఆలకించవలసిన వర్తమానము.

విభజన :

1-2వ : **పీఠిక - దోషమును బట్టి శిక్ష** : ఇశ్రాయేలుపై కరుణ కలిగి ఐగుప్తు నుండి విడిపించి కనానుకు రప్పించిననూ ఇశ్రాయేలు మనసున నుంచక దోషము చేసినందున శిక్షింతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

3-8వ : **పాపమును బట్టి రానున్న శిక్షల గూర్చిన జవాబుతో కూడిన 7 ప్రశ్నలు:** 1) సమ్మతి లేకుండా ఇద్దరు కూడి నడుతురా ? 2) ఎర దొరకకుండా సింహము అడవిలో గర్జించునా ? 3) ఏమియు పట్టుకొనకుండా

సింహము గుహలో బొబ్బలు పెట్టునా ? 4) ఎర పెట్టకుండా పక్షి ఉరిలో చిక్కుపడునా ? 5) ఏమియు పట్టకుండా ఉరి పెట్టువాడు వదలి వేయునా ? 6) పట్టణమందు బాకానాదము వినబడకుండా జనులకు భయము పుట్టునా ? 7) యెహోవా చేయనిదే పట్టణములో ఉపద్రవము కలుగునా ?

9-10వ : షోమ్రోను పాపపు వివరము : 1) షోమ్రోనులో అల్లరి జరుగుట. 2) నీతిక్రియలు చేయ తెలియకుండుట. 3) బలత్కారముతో, దోపిడితో సొమ్ము సమకూర్చుట.

11-15వ : శిక్షల వివరము : 1) ప్రభావము కొట్టివేయబడుట. 2) నగరులు పాడగుట. 3) బేతేలులోని బలిపీఠములకు శిక్ష. 4) బలిపీఠపు కొమ్ములు తెగవేయబడుట. 5) చలికాలపు నగరులు, వేసవి కాలపు నగరులు పడగొట్టబడుట. 6) దంతపు నగరులు లయమగుట. 7) బహు నగరులు పాడగుట.

4వ అధ్యాయము 3 + 2 + 3 + 3 + 2 = 13వ.

అంశము : పాపమునకు రానున్న శిక్షల బట్టి దేవుని సన్నిధిని కనబడుటకైన ఆహ్వానము.

విభజన :

1-3వ : స్త్రీల పాపము - రానున్న శిక్షలు : పాపములు : 1) దరిద్రులను బాధించుట, 2) బీదలను నలుగగొట్టుట. శిక్షలు : 1) శత్రువు కొంకులతో గాలములతో లాగుట, 2) ప్రాకారపు గండ్ల గుండా పోవుట, 3) హెర్మోను మార్గమున వెలివేయబడుట.

4-5వ : ఇశ్రాయేలు వ్యర్థమైన అర్పణలు : 1) తిరుగుబాటు కలిగియున్నారు. 2) పులిసిన పిండితో అర్పణలు చేయుచున్నారు. 3) స్వేచ్ఛార్పణలు అర్పించుట లేదు.

7
6-8వ : **పాపమును బట్టి రానున్న శిక్ష :** 1) ఆహారము లేకుండా చేయుట 2) కోతకాలమునకు ముందు మూడు నెలలు వాన లేకుండా చేయుట 3) ఒక పట్టణము మీద వాన కురిపించి మరొక పట్టణము మీద కురిపించక పోవుట. 4) త్రాగుటకు నీరు లేకపోవుట.

9-11వ : **పంటలు, ఫలవృక్షములు, ప్రజలు నాశనమగుట అను శ్రమలు :** 1) తెగులు కాటుకతో సస్యములు పాడగుట. 2) గొంగళిపురుగులతో ఫలవృక్షములు పాడగుట. 3) మనుష్యులపైకి తెగులు పంపించి దండుపేటలో దుర్గంధము పుట్టించుట. 4) కొందరిని నాశనము చేసి, వారిలో నుండి కొందరిని దేవుడు తప్పించినను వారు దేవుని వైపు తిరుగలేదని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

12-13వ : **దేవుని సన్నిధిని కనబడుటకై సిద్ధపడుడని ఆహ్వానము :** సృష్టికర్త, సమస్తమును జరిగించు దేవుడు, భూమి యొక్క ఉన్నత స్థలములపై సంచరించు దేవుని సన్నిధిని కనబడుటకై సిద్ధపడుడని ఆహ్వానించుచున్నాడు.

5వ అధ్యాయము 3 + 3 + 3 + 4 + 4 + 3 + 3 + 4 = 27వ.

అంశము : యెహోవాను ఆశ్రయించుటను గూర్చిన వర్తమానము.

విభజన :

1-3వ : **ప్రవక్త అంగలార్పు మాట :** ఇశ్రాయేలులో యుద్ధమునకు వెళ్ళువారిలో పదియవ వంతు మాత్రమే తప్పించుకొని వత్తురని మిగిలిన అందరు నాశనమగుదురని ప్రవక్త అంగలార్చుచూ సెలవిచ్చుచున్నాడు.

4-6వ : **యెహోవాను ఆశ్రయించుటకు ఆహ్వానము :** బేతేలు, గిల్గాలులు నాశనమగునని వాటిని ఆశ్రయించక యెహోవాను ఆశ్రయించ వలెనని ఆహ్వానించుచున్నాడు.

7-9వ : **యెహోవా ఔన్నత్యము :**

1) పెద్ద నక్షత్రముల సృష్టికర్త.

2) పగటిని చీకటిగాను, చీకటిని పగలుగాను చేయగలవాడు.

3) నీళ్ళను భూమి మీద పొర్లి పారచేసేవాడు.

4) బలాఢ్యుల పైకి నాశనమును తెప్పించి దుర్గములను పాడుచేయ గలవాడు.

10-13వ : **అన్యాయము చేయువారికి శిక్ష :** లంచము పుచ్చుకొని నీతిమంతులను బాధించుట, బీదవారికి అన్యాయము చేయుట అను ఘోరమైన పాపమును బట్టి వారి ఆస్తి వారనుభవించకుండుట అను శిక్ష పొందుదురు.

14-17వ : **కీడును విడిచి మేలు చేయుడను హెచ్చరిక :** దేవుడు హెచ్చరిక చేసినను ప్రజలు వినరని శిక్ష వచ్చిన పిదప రాజమార్గములలోను, వీధులలోను అంగలార్పు ఉండునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

18-20వ : **యెహోవా దినమున రానున్న శ్రమలను గూర్చిన హెచ్చరిక :** సింహము నుండి తప్పించుకొన్న వారికి ఎలుగుబంటి ఎదురైనట్లు యెహోవా దినమున వెలుగుండక శ్రమ కలుగునని చెప్పుచున్నాడు.

21-23వ, 24-27వ : **ఆచారములు కాక నీతి న్యాయములు కలిగి వుండవలెనన్న హెచ్చరిక:** పండుగలు - బలులు ఆత్మీయముగా కాక ఆచారముగా మాత్రమే ఆచరించుట దేవునికి ఇష్టములేదని వాటన్నిటిని అసహ్యించు కొంటున్నానని సెలవిచ్చుచున్నాడు. శిక్షగా దూరదేశమునకు చెరకు వెళ్ళుదురని తెలుపుచున్నాడు.

6వ అధ్యాయము 6 + 5 + 3 = 14వ.

అంశము : ఇశ్రాయేలీయుల పెద్దల పాపము - శిక్షను బట్టి రానున్న శ్రమల గూర్చిన వర్తమానము.

విభజన :

1-6వ : పెద్దల పాపము : 1) నిశ్చింత (1వ), 2) అన్యాయపు తీర్పు (3వ), 3) దేవుని కంటే సుఖానుభవమును ప్రేమించువారు (4వ), 5) స్వర మండలములతో పిచ్చిపాటలు పాడుట (5వ), 6) ద్రాక్షారసము పానము చేయుట (6వ), 7. పరిమళ తైలము పూసికొనుట (6వ).

7-11వ : పెద్దలకు శిక్ష : 1) చెరకు వెళ్ళుట. 2) ఉత్సవ ధ్వని గతించుట. 3) పట్టణములను శత్రువు వశము చేయుట. 4) మనుష్యులందరు చనిపోవుట. 5) గొప్ప కుటుంబములు పాడగుట. 6) చిన్న కుటుంబములు చీలిపోవుట.

12-14వ : వారి బలహీనతలు : దేవుడు ఒక జనమును ఇశ్రాయేలు మీదికి యుద్ధమునకు రప్పించగా వారు ఇశ్రాయేలును బాధింతురు. ఇశ్రాయేలు ఏమియు చేయలేని స్థితికి వత్తురు.

7వ అధ్యాయము 3 + 3 + 3 + 4 + 4 = 17వ

అంశము : తీర్పును గూర్చిన మూడు దర్శనములు

విభజన :

1-3వ : మొదటి దర్శనము - నాశనము చేయు మిడతలు : కడవరి గడ్డిని మిడుతలు తినివేయుటయను దర్శనమును దేవుడు చూపగా ప్రవక్త ప్రార్థించెను. జవాబుగా దేవుడు అలాగున చేయనని సెలవిచ్చాడు. ఇశ్రాయేలు పైకి దండెత్తి వచ్చిన అష్షూరును సూచించు దర్శనమై యుండవచ్చును.

4-6వ : **రెండవ దర్శనము - దహించు అగ్నిదండన :** అగాధ మహాజలములను మ్రింగివేయు అగ్ని దర్శనమందు కనబడగా యాకోబు కొద్ది జనము గలవాడు. అతడేలాగు నిలుచును అని ప్రవక్త ప్రార్థించగా యెహోవా పశ్చాత్తాపపడి అలాగు జరుగదని సెలవిచ్చెను.

7-9వ : **మూడవ దర్శనము - మట్టపుగుండు :** యెహోవా మట్టపు గుండు చేతపట్టుకొని చక్కగా కట్టబడిన యొక గోడపై నిలువబడినట్టు దర్శన మందు కనబడెను. దేవుడు ఇశ్రాయేలును మట్టపుగుండుతో చూడబోవుచున్నానని వారి ఉన్నత స్థలములను పాడుచేతునని యెహోవా సెలవిచ్చుచున్నాడు.

10-13వ : **ప్రవక్తపై శరతులు విధించిన రాజు :** (దేవుని తీర్పుల గూర్చి యాజకుడైన అమజ్యా రాజైన యరొబాముతోను, ఆమోసుతోను, మాటలాడుట) పాపమును బట్టి రాబోవుచున్న శిక్షను ప్రవక్తయైన ఆమోసు ప్రకటించెను. బేతేలులో నున్న విగ్రహమునకు యాజకుడైన అమజ్యా రాజైన యెరొబాముతో దేశము, ప్రవక్తయైన ఆమోసు మాటలను సహించదని తెలియచేసెను. అమజ్యా ఆమోసుకు వర్తమానము పంపి ఇక ఈ దేశములో నీ వార్త ప్రకటింపకూడదని యూదా దేశమునకు పారిపొమ్మని సెలవిచ్చెను.

14-17వ : **రాజుకు రానున్న శిక్షల జవాబు :** దేవుడు అమజ్యా భార్యను పట్టణమందే వేశ్యగా చేయునని, కుమారులను కుమార్తెలను ఖడ్గము చేత చంపునని, అమజ్యా కూడా అపవిత్రదేశమందు చనిపోవునని ఆమోసు జవాబిచ్చెను. ఇశ్రాయేలు తమ దేశము విడిచి చెరకు వెళ్లుట ఖాయమని సెలవిచ్చెను.

8వ అధ్యాయము 3 + 3 + 4 + 4 = 14వ.

అంశము : వేసవి కాలపు పండ్ల గంపను గూర్చిన దర్శనము - రానున్న శిక్షల వివరము.

విభజన :

1-3వ : **వేసవి కాలపు పండ్ల గంప :** వేసవి కాలపు పండ్ల గంప దర్శనమును బట్టి వేసవి కాలపు పండ్లు బలహీనముగానున్నట్లు ఇశ్రాయేలు బలహీనముగానున్నారని దేవుడు వారిని విచారణ చేసి అంతము చేయునని శవములు ఎక్కువైనందున మందిరములో పాటలు, ప్రలాపములగునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

4-6వ : **వ్యాపారస్తులు పేదలను బాధించుట :** కొలతూమును చిన్నదిగా చేసి రూపాయి పెద్దదిగా చేసి చచ్చు ధాన్యమును అమ్మి పేదలను వ్యాపారస్తులు మోసము చేయుటకు ఆలోచించుచున్నారని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

7-10వ, 11-14వ : **పాపమును బట్టి రానున్న శిక్షలు :** పై భాగములో చెప్పబడిన పాపములను బట్టి దేవుడు భూమిని కంపింపచేతునని, మధ్యాహ్నమందు దేశముపై చీకటి కమ్మునని పండుగ దినములను దుఃఖ దినములుగాను, పాటలను ప్రలాపములుగాను మార్చుదునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. యెహోవా మాటల కొరకై జనులు వెదకినను ఆ దినములలో అవి దొరకవని సెలవిచ్చుచున్నాడు. విగ్రహారాధన కరువును కలుగచేయునని, విగ్రహముల యొద్ద ప్రజలు వెదకినను జవాబు దొరకదని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

9వ అధ్యాయము 4 + 6 + 5 = 15వ.

అంశము : బలిపీఠము పైగా నిలిచిన యెహోవాను గూర్చిన దర్శనము.

విభజన :

1-4వ : యెహోవా బలిపీఠము పైగా నిలిచిన దర్శనము : దేవుడు బలిపీఠము దగ్గర నిలిచి (బేతేలు బలిపీఠము) తన తీర్పును ప్రారంభించుచున్నాడు. ఇశ్రాయేలువారు ఎచ్చటికి వెళ్ళినను వారిని రప్పించి శిక్షింతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

5-10వ : **దేవుని గొప్పతనము :** 1) యెహోవా భూమిని మొత్తగా అది కరిగి పోవును. 2) అందులోని నివాసులు ప్రలాపింతురు. 3) నైలునది వలె అది ఉబుకును. 4) ఐగుప్తు దేశము నైలునది వలె అణగిపోవును. 5) ఆకాశమందు మేడ గదులు కట్టువాడు (నూతన యెరూషలేము పట్టణము). 6) భూమికి పునాది వేయువాడు ఆయనే. 7) ఇశ్రాయేలును జల్లించును కాని ఒక గింజైన రాలకుండా కాపాడూవాడునూ ఆయనే.

11-15వ : **భక్తుల రక్షణ - ఇశ్రాయేలు అంత్యకాల విమోచన :** దావీదుకు వాగ్దానము చేసిన విడుదలను ఆయన నెరవేర్చును. ఇశ్రాయేలీయులను భూదిగంతముల నుండి సమకూర్చి, వారి పాడైన పట్టణములను కట్టించును. ద్రాక్షా తోటలు వేసి వాటి రసము త్రాగుదురు. ఇక ఎన్నడు పెరికివేయబడక నిత్యనివాసము చేతురని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

4 ఓబద్యా

గ్రంథకర్త : ఓబద్యా | కాలము : క్రీ.పూ. 582

ముఖ్య అంశము : ఏదోమీయుల నాశనము

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : ఓబద్యా అను పేరుకు 'యెహోవా దాసుదు' అని అర్థము. ఎదోమీయులు ఏశావు సంతానము. ఎదోము యాకోబుకు సహోదరుడు. కాని ఇశ్రాయేలుకు ఎల్లపుడు శత్రువులుగా ఎదోమీయులు ఉండిరి. యెరూషలేము పాడుకాగా సంతోషించిరని శత్రువుకు పాడుచేయుటలో సహకరించిరని వ్రాయబడినది. అందుకై దేవుడు ఎదోమును నాశనము చేతునని చెప్పుచున్నాడు. దీని నెరవేర్పుగా క్రీ.శ. 1000 సంవత్సరమున అరబీయులు ఎదోమును పట్టుకొని వారినందరిని బలవంతముగా మహమ్మదీయులుగా మార్చి తమలో కలుపుకొనిరి. ఇప్పుడున్న జోర్డన్ వారు వీరేనని తలంచగలము. ఏశావు ఆహారమును ప్రేమించి ఆత్మీయ ఆశీర్వాదమును నిర్లక్ష్య పెట్టినందున ఆత్మకు విరోధముగా పోరాడు శరీరమునకు సాదృశ్యము. ఆత్మీయ ఆశీర్వామునకై శరీరము నలిగి పోవుట అవసరమని ఈ గ్రంథము.

1వ అధ్యాయము 8 + 6 + 7 = 21వ.

అంశము : ఎదోమీయులు పాపమును బట్టి శిక్షింపబడుట (1-8వ) - నిర్మూలమగుట (9-14వ) - ఇశ్రాయేలీయుల ఔన్నత్యము (15-21వ).

విభజన :

1-8వ : ఏదోమీయుల ఏదు పాపములు - రానున్న ఏదు శిక్షలు : ఏదు పాపములు : 1) గర్వము (3వ), 2) పడద్రోయగలవాడెవడు

అనుకొనుట, (3వ), 3) చెడిపోయిన వారు (5వ), 4) ధనాపేక్ష (6వ), 5) శత్రువులతో సంధిచేసుకొని మోసపోయిన వాడు (7వ), 6) జ్ఞానమును నమ్ముకొన్నవాడు (8వ), 7) బలమును నమ్ముకొన్నవాడు (9వ).

రానున్న ఏడు శిక్షలు : 1) అల్పుడగుట (2వ), 2) తృణీకరింపబడుట (2వ), 3) క్రిందపడద్రోయబడుట (4వ). 4) ధనమంతయు పట్టబడుట (6వ), 5) బలత్కరించబడుట (7వ), 6) నాశనమగుట, 7) హతులై నిర్మూలమగుట (9వ).

9-14వ : **ఏదోమీయులు నిర్మూలమగుటకు కారణములు :** 1) యాకోబు సంతతికి బలత్కారము చేయుట (10వ). 2) పగవాడై నిలుచుట (11వ). 3) ఆస్తిని పట్టుకొనిపోయిన వారితో ఏకీభవించుట (11వ). 4) గుమ్మములలో చొరబడిన వారితో ఏకీభవించుట (11వ). 5) యూదావారి నాశనము చూచి సంతోషించుట (12వ). 6) సహోదరుని శ్రమానుభవ దినమున ఆనందించుట (12వ).

ఎదోమీయులకు తగనివి (12-14వ) : 1) యూదావారి శ్రమానుభవ దినమున ఆనందమొంద తగదు. 2) యూదావారి నాశన దిన స్థితిని చూచి సంతోషింప తగదు. 3) ఆపద దినమున యూదావారి గుమ్మములో చొరబడ తగదు. 4) ఆపద దినమున యూదావారి ఆస్తి పట్టుకొన తగదు. 5) యూదావారిలో తప్పించుకొనిన వారిని సంహరించుటకు అడ్డత్రోవలలో నిలువ తగదు. 6) శ్రమ దినమున శేషించిన వారిని శత్రువులకు అప్పగింపతగదు.

15-21వ : ఏదోమీయుల నాశనము – ఇశ్రాయేలీయుల ఔన్నత్యము : ఎదోమీయులు నాశనము : 1) యెహోవా దినము అన్యజనులందరి మీదికి వచ్చును (15వ). 2) యూదావారికి ఎదోమీయులు చేసినట్లే

వారికి చేయబడును (15వ). 3) ఏదోమీయులు చేసినవి వారి నెత్తి మీదికి వచ్చును (15వ). 4) అన్యజనులందరు నిత్యము త్రాగుదురు (16వ). 5) ఇక ఏమియు మిగులకుండా త్రాగుదురు (16వ). 6) ఏశావు సంతతి వారు కొయ్య కాలు వలె నుందురు (18వ). 7) యోసేపు సంతతివారు ఏశావు సంతతి వారిని ఎవరు తప్పించు కొనకుండా కాల్చుదురు (18వ).

ఇశ్రాయేలీయుల ఔన్నత్యము : 1) యాకోబు సంతతి వారు తమ స్వాస్థ్యము సంపాదించుకొందురు (17వ). 2) ఏశావు పర్వతమును స్వతంత్రించుకొందురు (19వ). 3) ఫిలిష్తీయుల దేశమును స్వతంత్రించుకొందురు (19వ). 4) ఎఫ్రాయిమీయుల యొక్కయు, షోమ్రోను వారి యొక్కయు భూములు స్వతంత్రించు కొందురు (19వ). 5) బెన్యామీనీయులు గిలాదు దేశమును స్వతంత్రించుకొందురు (19వ). 6) కనానీయుల దేశమును స్వతంత్రించుకొందురు (20వ). 7) దక్షిణ దేశపు పట్టణములను పట్టుకొందురు (20వ), రక్షకులు సీయోను కొండమీద పుట్టుదురు.

5 యోనా

గ్రంథకర్త : యోనా

కాలము : క్రీ.పూ. 780

ముఖ్య అంశము : యోనా పట్ల, యూదుల పట్ల, అన్యజనుల పట్ల వున్న దేవుని కృప.

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : ఈ ఒక్క గ్రంథమందే ప్రవక్త మాటల యందు కాక జీవితము నందు ఇశ్రాయేలీయుల చరిత్రను చూడగలము. ఇందులో విశ్వాసులమైన మనకును పాఠమున్నది.

1) ఇశ్రీయేలీయులు లోకమునకు సాక్షులుగా నుండాలి. (యోనా నీనెవెకు ప్రకటించుటకు పంపబడ్డాడు.

2) కాని దేవుని కృపను లోకమునకు తెలుపుటకు ఆసక్తి లేనివారుగా నున్నారు. (యోనా నీనెవెకు బదులు తర్షీషుకు వెళ్ళ ప్రయత్నించుట).

3) దేవునికి అవిధేయులైనందున. దేవుడు వారిని లోకమంతటికి చెదర గొట్టాడు. (యోనా సముద్రములో వేయబడుట). లోకములో వారు జీర్ణమైపోక (చేప యోనాను జీర్ణించుకపోవుట). ఒక దినమున లోకములో నున్న ప్రజల నుండి బయటకు ఒక జనాంగముగా వచ్చెదరు (చేప కక్కివేయుట). ప్రపంచ మంతటికి ఆశీర్వాదమును తెచ్చు ప్రజలుగా నుందురు. (నీనెవెలో యోనా ప్రకటించి మారు మనసుకు వారిని నడిపించుట నాశనము నుండి తప్పించుట). విశ్వాసులు నశించు ఆత్మల పట్ల భారము లేక జీవించుటను కూడా చూడగలము. తమ ఉద్దేశముల నెరవేర్పును ఆత్మల సంపాదన కన్నా ప్రాముఖ్యముగా ఎంచుకొందురను సత్యము ఇందు కలదు.

అధ్యాయాల విభజన :

I. 1 అధ్యా : విధేయుడు కాని యోనా - పారిపోయిన యోనా

II. 2 అధ్యా : పశ్చాత్తాపపడిన యోనా - ప్రార్థించిన యోనా.

III. 3 అధ్యా : విధేయుడైన యోనా - ప్రకటించిన యోనా

IV. 4 అధ్యా : విసికి కోపించిన యోనా .- పశ్చాత్తాపపడని యోనా.

1వ అధ్యాయము 3 + 3 + 3 + 4 + 4 = 17వ

అంశము : విధేయుడు కాక యెహోవా సన్నిధి నుండి పారిపోయిన యోనా

విభజన :

1-3వ : యెహోవా సన్నిధిలో నుండి పారిపోవుటకు ప్రయత్నించిన యోనా : క్రీస్తునందు విశ్వసించినవారు దేవుని సన్నిధిలో నిత్యము జీవించాలి. కాని యోనా దేవుని సన్నిధి నుండి పారిపోవుచున్నాడు. నీనెవె ప్రజలకు దోషమును బట్టి కలుగు దుర్గతిని ప్రకటించమని దేవుడు సెలవిచ్చాడు. నీనెవె 500 మైళ్ళ దూరమున ఉన్నది. యోనా అక్కడకు వెళ్ళుటకు బదులు 2000 మైళ్ళ దూరముననున్న తర్షీషుకు బయలుదేరాడు. తర్షీషు వ్యాపార సంబంధమైన పట్టణమని చరిత్రలో చూడగలము. దేవుని పిల్లలు దేవుని సన్నిధిని విడిచి దేవుడు సెలవిచ్చిన వార్త ప్రజలకు చాటించక అంతకంటే దూర ప్రాంతాలకు ఇహలోక వ్యాపారములకై వెళ్ళుచున్నారని నేర్చుకొనుచున్నాము.

4-6వ, 7-9వ : ఓడ అడుగున నిద్రించిన యోనా, ప్రార్థించిన నావికులు : దేవుని ప్రజలు దేవుని విడిచి దూరము వెళ్ళిననునాయన తన వారిని ఎంత మాత్రము విడువక వెంబడించును. కీర్తన 139:7-9వ. "నీ సన్నిధి విడిచి నేనెక్కడికి పోవుదును ...... సముద్ర దిగంతములలో నివసించినను అక్కడను నీ చేయి నన్ను నడిపించును" అను వాక్య ప్రకారము దేవుని సన్నిది నుండి యోనా పారిపోయినను దేవుడు

యోనాను వెంబడించి తుఫానును రేపి యోనాతో మాటలాడుచున్నాడు. నావికులందరు ప్రార్థించుచున్నారు కాని యోనా ఓడ దిగువ భాగమున నిద్రించుచున్నాడు. లోకస్తులు తాము నమ్మిన విగ్రహాలకు ఎంతో గంభీరముగా ప్రార్థించుదురు కాని దేవుని పిల్లలు ఆత్మీయములో దిగువ స్థాయిలో నుండి నిద్రించు వారుగానున్నారు. సృష్టి దేవుని ఆజ్ఞకు లోబడుచున్నది. కాని దేవుని పిల్లలు దేవుని సన్నిధికి దూరముగా నున్నారు.

10-13వ : **తన అవిధేయతను గుర్తించి నావికులకు తెలిపిన యోనా :** యోనా దేవుని సన్నిధి నుండి పారిపోవుచున్నట్లు గుర్తించి ఒప్పుకొనుచున్నాడు. ఈ దినాలలో దేవుని సన్నిధికి దూరముగా నుండుచూ ఒప్పుకొనని వారనేకులున్నారు.

14-17వ : **సముద్ర అగాధములో మత్స్యము కడుపులో యోనా :** ఇశ్రాయేలీయులు దేవునికి దూరమైనందున వారిని క్రీ.పూ. 732, 721లో అష్షూరు ప్రజలలోనికి (జలములలో వేయబడుట) చెదరగొట్టాడు. ప్రజలందరి పాపాలకై మూడు దినములు భూగర్భమునకు వెళ్ళిన క్రీస్తుకు కూడా ఇది సాదృశ్యమని మత్తయి సువార్తలో చూచుచున్నాము.

2వ అధ్యాయము 9 + 1 = 10వ

అంశము : ప్రార్థించి జవాబును పొందిన యోనా

విభజన :

1-3వ : యోనా ప్రార్థన : తాను తప్పును బట్టి ఉపద్రవములో నున్నానని గుర్తించి తన స్థితిని ఒప్పుకొనుచు దేవుని ప్రార్థించగా దేవుడు జవాబిచ్చాడు.

4-6వ : దేవుని ఆలయమును మరల చూడవలెనని ఆపేక్షించి ప్రార్థించగా దేవుడు తన పరిశుద్ధాలయము నుండి జవాబిచ్చాడు.

7-9వ : ప్రార్థనకు నిజదేవుడైన యెహోవా జవాబిచ్చాడని అసత్య దేవతలందు లక్ష్యముంచువారు కృపాధారమును విసర్జింతురని చెప్పుచున్నాడు. తాను మ్రొక్కుకొనిన మ్రొక్కుబడులు చెల్లింతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

10వ : జవాబుగా మత్స్యము యోనాను కక్కివేయుట.

3వ అధ్యాయము 4 + 5 + 1 = 10వ

అంశము : ప్రకటించిన యోనా - పశ్చాత్తాపపడిన ప్రజలు - పశ్చాత్తాపపడిన కీడుచేయక మానిన ప్రభువు

విభజన :

1-4వ : **నీనెవె మహాపట్టణమునకు యోనా ప్రకటించుట :** విధిలేని పరిస్థితిలో దేవుని అజ్ఞ ప్రకారము ప్రజలకు ఒక దినమంతా తిరిగి ప్రకటించాడు.

5-9వ : **రాజు ప్రజలు తమ్మును తాము తగ్గించుకొని ప్రభువుకు ప్రార్థించుట:** ప్రజలందరు, రాజును, సింహాసనము నుండి దిగి ప్రజలకు ప్రకటించి తమ్మును తాము తగ్గించుకొని గోనెపట్ట కట్టుకొని ఉపవాసము నుండి, దేవునికి ప్రార్థించిరి.

10వ : ప్రభువు పశ్చాత్తాపపడి ప్రజలకు కీడుచేయకమానెను.

4వ అధ్యాయము 3 + 5 + 3 = 11వ

అంశము : విసికి కోపించిన యోనా - పశ్చాత్తాపపడిన యోనా

విభజన :

1-3వ : దేవుడు కృప కలిగి నీనెవె పట్టణమునకు కీడు చేయనందున చింతాక్రాంతుడైన యోనా : నీనెవె పట్ల యోనా కలిగిన అసూయను బట్టి కాబోలు లేదా తనమాట నెరవేరవలెనన్ని పట్టుదలను బట్టి కాబోలు యోనా కోపగించాడు. అనేక పర్యాయములు దేవుని సేవకులు దేవుని

కృపను గురించి కాక తమ మాటల నెరవేర్పు లేదా అసూయలతో నిండి ఉండుటను బట్టి దేవుని కార్యములు జరుగవలసిన రీతిగా జరుగుటలేదు. మారు మనసు పొందిన వారి విషయమై సంతోషించక తాను చావకోరుట ఎంత ఆశ్చర్యకరము. ఈ మాటను చదువుచున్న నీ పరిస్థితిని గూర్చి ఆలోచించుము.

4-8వ : **అల్ప సంతోషియైన యోనా - సొమ్మసిల్లిన యోనా :** దేవుడు తన బిడ్డలకు పాఠములను ఓర్పుతో నేర్పు విధానమును చూడగలము. తన బిడ్డలకు పాఠము నేర్పుటకు సొర చెట్టును పురుగులను వాడుకొను చున్నాడు. పురుగులు దేవుని మాట వినుచున్నవి. తన బిడ్డలు, దేవుని మాట వినుట లేదు. దేవుని తలంపులను అర్ధము చేసుకొనుట లేదు. అనేకమంది సేవకులకు తమ ఇంటిలో తాము పెంచుకొనే చెట్ల మీద ఉన్న శ్రద్ధ సంఘములోని సభికులపట్ల లేదు. నశించు మానవుల విషయమైన చింతలేదు.

9-11వ : **దేవునిచేత గద్దించబడిన యోనా :** ముగింపులో దేవుడు నీనెవెలో నున్న కుడి ఎడమలు ఎరుగని ప్రజలపై ప్రేమ కలిగి యుండవలెనని నశించు ఆత్మల పట్ల భారముండవలెనని చెప్పి గ్రంథమును ముగించినట్లు చూచుచున్నాము.

ముగింపు : యోనాను దేవుడు గ్రంథమును వ్రాయుటకు వాడుకొనినందున యోనా తదుపరి పశ్చాత్తాపపడి జీవితమును దిద్దుకొనునట్లు తలంచగలము.

6 మీకా

గ్రంథకర్త : మీకా | **కాలము : క్రీ.పూ. 750-735**

ముఖ్య అంశము : పాపమును బట్టి రానున్న శిక్షలు - నిరీక్షణయైన దేవుని గూర్చిన మూడు ప్రకటనలు

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : మీకా లేక మీకాయా అను పేరుకు 'యెహోవాను పోలినవాడెవడు' అని అర్థము. పది గోత్రముల ఇశ్రాయేలు వారు, రెండు గోత్రముల యూదావారు పాపము చేసినందున దేవుడు వారిని శిక్షించి తదుపరి యూదా వారిని విమోచించి సమకూర్చెను. ఈ గ్రంథమందు 1) వారి పాపము, 2) రానున్న తీర్పు, 3) సమకూర్పు ముఖ్య అంశములు. ప్రవక్తయైన మీకా యోతాము, ఆహాజు, హిజ్కియా అను యూదా రాజుల కాలములో ప్రకటించాడు. యూదా గోత్ర స్వాస్థ్యమునందున్న మోరష్తీయ అను గ్రామమునకు చెందినవాడు. ఈ గ్రంథమందలి ప్రవచనములు ముఖ్యముగా ఇశ్రాయేలు వారికి చెందినవైనను, యూదా ప్రజలకును ఇందు ప్రవచనము కలదు. క్రీస్తు బెత్లెహేములో పుట్టుటను గూర్చిన ప్రవచనము 5 : 2లో కలదు. ఇశ్రాయేలు వారి పాపమును బట్టి కలుగు అష్షూరు చెర, యూదా వారి పాపమును బట్టి కలుగు బబులోను చెర, అంత్యకాల ఇశ్రాయేలీయుల సమకూర్పు, క్రీస్తు రెండు రాకడలు, భూమి మీదికి దిగి వచ్చుట, వేయి ఏండ్ల ఆ పాలన ఈ గ్రంథమందు క్లుప్తముగా ప్రవచింపబడినవి. మీకా యోతాము, ఆహాజు, హిజ్కియా అను యూదారాజుల దినములలో ప్రకటించెను.

అధ్యాయాల విభజన : 2 + 3 + 2 + 7 అధ్యా.

I. **1-2 అధ్యాయములు :** మొదటి ప్రకటన – సకల జనులకు

1 అధ్యా : సకల జనులపై పాపమును బట్టి రానున్న శిక్ష.

2 అధ్యా : ఇశ్రాయేలుకు రానున్న శ్రమలు.

II. 3-5 అధ్యాయములు : రెండవ ప్రకటన - ప్రధానులకు, అధిపతులకు.

3 అధ్యా : అధిపతులకు ప్రధానులకు పాపమును బట్టి గద్దింపులు.

4 అధ్యా : రానున్న మెస్సియా రాజ్యము.

5 అధ్యా : పరిపూర్ణుడైన మెస్సియా.

III. 6-7 అధ్యాయములు : మూడవ ప్రకటన - తన ప్రజలకు.

6 అధ్యా : నమ్మకమైన దేవుడు - వ్యాజ్యమాడు దేవుడు.

7 అధ్యా : నిరీక్షణయైన దేవుడు.

1వ అధ్యాయము 1 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 16వ.

అంశము : ప్రజల పాపమును బట్టి రానున్న శిక్ష - ప్రవక్త ప్రలాపము.

విభజన :

1వ : ఉపోద్ఘాతము : మీకా ప్రవక్త, హోషేయ, యెషయా ప్రవక్తల కాలములోనే ఇశ్రాయేలు వారిని గూర్చి యూదావారిని గూర్చి ప్రవచించెను.

2-4వ : దేవుని శక్తి : ఆలకించుడి అను పదము 1) 1 : 2, 2) 3 : 1, 3) 3 : 9, 4) 6 : 1, 5) 6 : 2, 6) 6 : 9, 7) 6 : 9 కలదు. దేవుని మాటలను ఆలకించవలసిన అవసరతను ఏడు అను సంఖ్య సూచించు చున్నది. ఇశ్రాయేలు ప్రజలకు హిజ్కియా రాజైన కాలము వరకు ప్రవచించి వారు దేవుని మాట ఆలకించనందున అష్షూరుకు చెరకొనిపోయెను. దేవుడు తన స్థలమును విడిచి దిగివచ్చుచున్నాడని పర్వతములు మైనము వలె కరుగునని చెప్పినను ఇశ్రాయేలు ప్రజలు దేవుని మాట వినలేదు.

5-7వ : పాపమును బట్టి రానున్న నాశనము : ఇశ్రాయేలు వారు దేవుని మాట వినక తిరుగుబాటు చేయుటను బట్టి షోమ్రోనును రాళ్ళ కుప్పగా చేతునని, ప్రతిమలను పడగొట్టుదునని, విగ్రహములను పాడుచేతునని

సెలవిచ్చుచున్నాడు. తిరుగుబాటు చేయుట సోదె చెప్పుట అను పాపముతో సమానమని I సమూయేలు 15 : 23లో చెప్పబడెను.

8-10వ : ప్రవక్త ప్రార్థన : 8వ వచనములో ప్రవక్త కేకలు వేయుట, నక్కలు అరచునట్లు అరచుట, నిప్పుకోడివలె మూల్గుట ప్రార్థనకు సాదృశ్యములు. ప్రార్థనావసరతను తెలియచేయుచున్నాడు.

11-13వ, 14-16వ : **రానున్న శిక్ష** : బేత్లెయఫ్రా అనగా పల్లెటూరి ఇల్లు. షాఫీరు అనగా సొగసైనది. జయనాను అనగా మందలు. బేతేజేలు అనగా పొరుగువాని ఇల్లు. మారోతు అనగా చేదు. దీని భావము పల్లెలు, సొగసైన ప్రజలు, మందలు, పొరుగువారు అందరు పాపమును బట్టి మేలులను పోగొట్టుకొనిన వారై బాధపడుదురని సెలవిచ్చుచున్నాడు. 16వ వచనములో తలను బోడి చేసుకొనుట, ఇశ్రాయేలు వారు బానిసలుగా పట్టబడి కొనపోబడుదురని దాని భావము. ఇందులో 12 పట్టణములకు కలుగు దుర్గతి వివరించబడినది.

2వ అధ్యాయము 5 + 6 + 2 = 13వ.

అంశము : ఇశ్రాయేలుకు రానున్న శ్రమలు.

విభజన :

1-5వ : **శ్రమలు** : ఇశ్రాయేలు వారు చేయు దుష్కార్యములను బట్టి 1) వారి భూములు పట్టబడునని, 2) ఇండ్లు ఆక్రమించబడునని, 3) మనుష్యులు వారి కుటుంబములు చెరపట్టబడునని, 4) గొప్ప అపాయము కలుగునని, 5) కీడు చేతునని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

6-11వ : **అబద్ధ ప్రవక్తలు** : ఇశ్రాయేలు వారు సత్యమునకు చెవి ఇవ్వనందున అబద్ధికులు వ్యర్థమైన మాటలను పలుకగా వారే ప్రవక్తలని జనులు నమ్మి మోసపోవుదురు.

12-13వ : **వేయియేండ్ల కాల శేషము :** అంత్యకాలమందు 1) క్రీస్తు శత్రువుల ప్రాకారము పడగొట్టి ఇశ్రాయేలు వారిని యెరూషలేములో సమకూర్చునని 13వ. చెప్పుచున్నది. 2) క్రీస్తువారికి కాపరియై, వారికి ముందుండి మేత స్థలములలో వారిని పోగుచేతునని 12వ.లో చెప్పుచున్నాడు. 3) వారికి రాజై నడిపింతుననియు, 4) వారికి నాయకుడుగా నుందునని 1వ వచనములో చెప్పుచున్నాడు.

3వ అధ్యాయము 4 + 4 + 4 = 12వ.

అంశము : అధిపతులకు పాపమును బట్టి గద్దింపులు.

విభజన :

1-4వ : **ప్రధానులకు పాపమును బట్టి గద్దింపు :** పెద్దలు న్యాయము నెరిగి యుండవలెను కాని మేలు నెరిగియుండియు కీడుచేయు నిష్టపడుచున్నారు. జనుల చర్మము ఊడదీసి మాంసమును చీల్చుదురు. దుర్మార్గత ననుసరించుచున్నందున వారు ప్రార్థించినను నేను విననని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

5-8వ : **ప్రవక్తలకు పాపమును బట్టి గద్దింపు :** ప్రవక్తలకు తమ పాపమును బట్టి ఇక దర్శనములు కలుగవని ప్రవక్తలు దీనిని బట్టి సిగ్గుపడుదురని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు. దేవుడు తానే ఇశ్రాయేలీయులకు వారి పాపములు కనపరచుటకై ఆత్మావేశముతోను, బలముతోను, శక్తితోను, ధైర్యముతోను నింపబడి యున్నానని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

9-12వ : **అధిపతులకు, యాజకులకు పాపమును బట్టి గద్దింపు :** న్యాయమును తృణీకరించి, దుర్నీతిని, నీతిగా ఎంచుచున్నారు. ప్రధానులు లంచము పుచ్చుకొని తీర్పు తీర్చుదురు. యాజకులు కూలికి బోధించుదురు. కావున చేను దున్నబడునట్లు సీయోనును దున్నుదునని యెహోవా సెలవిచ్చుచున్నాడు.

4వ అధ్యాయము 5 + 3 + 2 + 3 = 13వ.

అంశము : పాపమును బట్టి రానున్న శిక్ష (తెగులు).

విభజన :

1-5వ : **సమాధాన రాజ్యము :** అంత్యదినములలో క్రీస్తు వేయి ఏండ్ల పాలన కాలములో యెరూషలేము కేంద్రముగా పైకెత్తబడి ప్రపంచమంతటిని సమాధానముతో పాలించును. అక్కడ మందిరము మరలా కట్టబడును. అన్యజనులు అనేకులు అక్కడకువచ్చి దేవుని యొద్ద విచారింతురు. క్రీస్తుకు చెందిన జనులు అనేకులు వచ్చి విచారింతురు. క్రీస్తు తానే మధ్యవర్తియై న్యాయము తీర్చును గనుక యుద్ధములుండవు. ప్రజలు యుద్ధాయుధములను వ్యవసాయ పనిముట్లుగా చేసికొందురు. గనుక సమాధానముండును.

6-8వ : **సీయోను సమకూర్పు :** సీయోనులో నున్న బలహీనులను బలపరచుదునని, దూరదేశములకు చెదరగొట్టబడిన ఇశ్రాయేలును అంత్యకాలములో సమకూర్చి నిర్భయముగా నుంచుదునని సెలవిచ్చు చున్నాడు.

9-10వ : **బబులోను రాజ్య పతనము :** బబులోను రాజ్యములో రాజు లేక, ఆలోచన కర్తలు లేక, ప్రసూతి స్త్రీ వలె వేదనబడి బబులోను రాజ్యము నశించునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

11-13వ : **హార్‌మెగిద్దోను యుద్ధము :** అన్యజనులనేకులు సీయోనును అపవిత్రపరచవలెనని దాని పైకి రాగా దేవుడు సీయోను చుట్టు ఇనుప, ఇత్తడి శృంగములను ఉంచి అన్యజనులందరిని సంహరింతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

5వ అధ్యాయము 3 + 3 + 3 + 3 = 15వ.

అంశము : పరిపూర్ణుడైన మెస్సియా.

విభజన :

1-3వ : మెస్సియా జననము : క్రీస్తు బెత్లెహేము ఎఫ్రాతాలో పుట్టునని, అది స్వల్ప గ్రామము అనగా క్రీస్తు తృణీకరింపబడును, కాని ఇశ్రాయేలును ఏలువాడుగా (రెండవ రాకడలో) నుండునని, ఆయన శాశ్వత కాలము ప్రత్యక్షమగునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

4-6వ : **మందను మేపుట** : ఆయన 1) నిలిచి, 2) యెహోవా బలము పొంది (బలవంతుడు) (యెషయా 9:6), 3) నామ మహాత్మ్యము గలిగి (యేసు నామమందలి శక్తి. అపొ 3:6), 4) మందను మేపుచు (యోహాను 10:9), 5) వారిని నిలువబెట్టును, 6) భూమ్యంతముల వరకు ప్రభలుడగును, 7) సమాధానమునకు కారకుడగును (సమాధాన అధిపతి యెషయా 9:6).

7-9వ : **అంత్యకాల ఆశీర్వాదము** : అంత్యకాలమందు ఇశ్రాయేలు వారు 1) యెహోవా కురిపించు మంచు వలెను, 2) మనుష్యుల ప్రయత్నము లేకుండా గడ్డి మీదపడు వర్షము వలెను, 3) అడవి మృగములలోని సింహము వలెను, 4) గొర్రెల మందను చీల్చు కొదమ సింహము వలెను, 5) విరోధుల మీదికి హస్తము ఎత్తువారుగాను, 6) శత్రువులను నశింపచేయువారుగా నుందురు.

10-12వ, 13-15వ : **రాజ్యములోని పవిత్రత - పరిపూర్ణత** : 1) దేశమునకు రథముల గుర్రముల అవసరత లేకుండా దేవుడు చేయును. 2) చిల్లంగివారు లేకుండను, 3) మంత్రించువారు లేకుండను, 4) చెక్కిన విగ్రహాలు దేవతా స్తంభములు లేకుండా చేయును. 5) రాజ్యమందున్న దేవుని మాట విని జనములకు ప్రతీకారము. 6) వారి పట్టణములు పడగొట్టి ఇశ్రాయేలును పవిత్రపరతునని చెప్పుచున్నాడు.

6వ అధ్యాయము 5 + 3 + 4 + 4 = 16వ.

అంశము : నమ్మకమైన దేవుడు వ్యాజ్యమాడు దేవుడు.

విభజన :

1-5వ : దేవుని నమ్మకత్వము : 1) ఐగుప్తు దేశములోనుండి రప్పించుట. 2) దాసుల గృహము నుండి విమోచించుట. 3) మోషే, అహరోను, మిర్యాముల ద్వారా నడిపించుట, 4) బిలాము ద్వారా ఇశ్రాయేలుపై దేవుని కాపుదలను గూర్చి బాలాకు రాజునకు వర్తమానము నిచ్చి వారిని కాపాడి కనాను చేర్చుట.

6-8వ : **ఇశ్రాయేలు కృతజ్ఞత** : దేవుడు ఇశ్రాయేలు పాపమును పరిహరించినందున మహోన్నతుని దర్శించుటకు కృతజ్ఞతగా ఏమి తీసుకొని వచ్చినను సరిపోదని ప్రవక్త చెప్పుచున్నాడు. 1) దహన బలులు, 2) ఏడాది దూడలు, 3) వేలాది పొట్టేళ్ళు, 4) వేలాది నదులంత విస్తార తైలము, 5) తన జ్యేష్ఠపుత్రుని ఇచ్చినను, 6) గర్భఫల మిచ్చినను సరిపోదని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

1) న్యాయముగా నడుచుకొని, 2) కనికరము కలిగి, 3) ప్రేమించి, 4) దీనమనసు కలిగి ప్రవర్తించవలెనని దేవుడు తన కోరిక చెప్పుచున్నాడు.

9-12వ : **ప్రజల పాపము** : ఇశ్రాయేలు వారు 1) అన్యాయముగా సంపాదించుచున్నారు. 2) హేయమైన కొలలు కలిగియున్నారు. 3) తప్పు త్రాసు, తప్పు రాళ్ళు సంచి కలిగియున్నారు. 4) ఐశ్వర్యవంతులు బలత్కారము చేయుదురు. 5) పట్టణస్థులు అబద్ధమాడుదురు. 6) వారి నాలుక కపటముగా మాటలాడును.

13-16వ : దేవుని శిక్ష : 1) పాపమును బట్టి మొత్తబడుట. 2) భోజనము చేసినను తృప్తి లేకుండుట. 3) పస్తుగా నుండుట. 4) ఏమైన తీసికొనిపోయినను అది మిగలకుండుట. 5) భద్రము చేసికొనినది దోపుడు కప్పగింపబడుట. 6) విత్తిన విత్తనము పంటకు రాకుండుట.

7) ఒలీవల నూనెగాని, ద్రాక్షారసము కాని లభించకుండుట. ఒమ్రీ నియమించిన కట్టడలను, అహాబురాజు యింటివారి పాపపు క్రియల ననుసరించి నందున పై శిక్షలు ఇశ్రాయేలుకు కలిగినవి.

7వ అధ్యాయము 6 + 7 + 7 = 20వ.

అంశము : నిరీక్షణయైన దేవుడు.

విభజన :

1-6వ : ఇశ్రాయేలీయుల భక్తిహీనత : పరిగె నేరుకొనిన పిమ్మట ఏమియు మిగలని రీతిగా దేశములో భక్తుడు ఒకడును లేకపోయెను. యథార్థ పరుడు ఒకడు లేకపోయెను. ప్రతివారు కిరాతకులై రెండు చేతులతో కీడు చేయుదురు. అధిపతులు బహుమానము కోరుదురు. న్యాయాధి పతులు లంచము పుచ్చుకొందురు. ఇంటివారే విరోధు లగుదురు.

7-13వ : చీకటిలో వెలుగైన దేవుడు : పాపమును బట్టి 1) ఇశ్రాయేలు క్రింద పడియున్నను, 2) చీకటియందున్నను యెహోవా వెలుగుగా నున్నాడు. 3) కోపాగ్నిని ప్రయోగించిననూ వెలుగులోనికి రప్పించును. 4) దేవుడు నీతిని చూపించును. 5) శత్రువు అవమానము నొందును. 6) వీధిలోని బురదవలె త్రొక్కబడును. 7) ఇశ్రాయేలు సరిహద్దులు విశాలపరచబడును.

14-20వ : కాపాడి, పాపములను క్షమించు దేవుడు : 14-17వ. దేవుడు తన జనులకు అద్భుతములను కనుపరచి ప్రత్యేకముగా నివసింపచేసి, మేపి కాపాడును. 18-20వ. తనవారి దోషమును పరిహరించును. పాపములను సముద్రపు అగాధములో పడవేయును. వాగ్దానము చేసి సత్యమును కనికరమును అనుగ్రహించును. దోషములను పరిహరించి, అతిక్రమములను క్షమించు దేవుడైన ఈయన తోసమునైన వాడు లేడని, యెహోవా అసమానుడని తెలుపుచున్నాడు.

7 నహూము

గ్రంథకర్త : నహూము | **కాలము : క్రీ.పూ. 630**

ముఖ్య అంశము : నీనెవె పట్టణము నాశనము - యూదాకు కలుగు విమోచనను బట్టి ఆదరణ

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : నీనెవె పట్టణము యొక్క నాశనమును వివరించుటకు వ్రాయబడెను. నీనెవె పాపము చాలా భయంకరమైనది. ఒకప్పుడు నీనెవె పాపమును బట్టి దేవుడు నాశనము చేయతలంచగా యోనా ప్రకటన ద్వారా వారు మార్పుబడిన కారణమున దేవుడు ఆ పట్టణమును నాశనము చేయక కాపాడెను. యోనా తరువాత ఇంచుమించు 100 సంవత్సరాలకు నీనెవె గర్వించి నరహత్య, వ్యభిచారము, చిల్లంగితనము మొదలగు భయంకర పాపములలో జీవించుచు ఒకప్పుడు రక్షించిన దేవుని మరచి విగ్రహారాధికులైన కారణంగా ఈ భయంకర శిక్ష వారికి సంభవించినది. ఎవనికి ఎక్కువగా ఇయ్యబడెనో వానియొద్ద ఎక్కువగా తీయజూతురు. (లూకా 12:48). అనేక పట్టణములను దేశములను నాశనము చేసిన ఈ నీనెవెకు సమూల నాశనము విధించబడెను. నీనెవే పట్టణము అష్షూరు దేశమునకు రాజధాని. అష్షూరు రాజైన సన్హెరీబు గర్వించి యెహోవా దేవుని యిట్లు తూలనాడెను. II రాజులు 19వ అధ్యాయములో యెరూషలేము అష్షూరు రాజు చేతికి అప్పగింపబడదని చెప్పి నీవు నమ్ముకొనియున్న నీ దేవుని చేత మోసపోకుము అని హిజ్కియాకు కబురంపెను. దానిన సవాలుగా గైకొనిన దేవుడు ప్రవక్తయైన యెషయా ద్వారా హిజ్కియాకు వర్తమానము పంపెను. సన్హెరీబు భయపెట్టినది హిజ్కియాను కాదు యెహోవా దేవునినే అనుచు సన్హెరీబును సంబోధించుచు నీవు ఎవనిని తిరస్కరించితివి ? ఎవనిని దూషించితివి ?

ఇశ్రాయేలీయుల పరిశుద్ధ దేవునినే గదా ! అని వర్తమానము పంపెను. ఆ రాత్రియే యెహోవా దూత బయలుదేరి అష్షూరు దండుపేటలో జొచ్చి లక్షయెనుబది అయిదు వేలమందిని హతము చేసెను. దీని తర్వాత సన్హెరీబు తిరిగి నీనెవెకు పోయెను. ఆ నీనెవెకు కలుగు పతనమును గూర్చి నహూము ప్రవచనము వ్రాసెను. విత్తిన దానినే నీనెవె కోసికొనెను. ఇది దేవుని కట్టడ నహూము అను పేరుకు 'ఆదరణ' అని అర్ధము. పేరుకు తగినట్లు వారికి కలుగు అదరణను ప్రవచించెను.

అధ్యాయాల విభజన :

I. 1 అధ్యా : నీనెవె నాశనమును గూర్చిన ప్రవచనము.

II. 2 అధ్యా : నీనెవె నాశన వివరము.

III. 3 అధ్యా : నీనెవె నాశవ కారణములు.

1వ అధ్యాయము 7 + 7 + 1 = 15వ.

అంశము : నీనెవె నాశనము గూర్చిన ప్రవచనము.

విభజన :

1-7వ : **దోషులను శిక్షించి - ఆశ్రయించువారిని రక్షించు దేవుడు :** దేవుని వ్యక్తిగత లక్షణములు : 1) రోషము గలవాడు - దీర్ఘశాంతుడు. 2) ప్రతీకారము చేయువాడు. 3) మహోగ్రతగలవాడు - మహాబలము గలవాడు. 4) విరోధులపై కోపముంచువాడు - దోషులను నిర్దోషులుగా ఎంచడు.

సృష్టిపై అధికారము : 1) తుఫానులోను సుడిగాలిలోను వచ్చువాడు. 2) మేఘములను పాద ధూళిగా గలవాడు. 3) సముద్రమును గద్దించి ఆరిపోచేయువాడు. 4) నదులను ఎండిపోచేయువాడు. 5) ఆయన భయమునకు పర్వతములు కంపించును. 6) కొండలు కరిగిపోవును. 7) భూమి కంపించును. 8) భూనివాసులు వణకుదురు. 9) ఆయన కోపము అగ్నివలె పారును.

7వ. 1) ఆయన ఉత్తముడు, 2) శ్రమదినమందు ఆశ్రయుడు, 3) తన యందు నమ్మికయుంచువారిని ఎరుగును.

8-14వ : **నీనెవెకు రానున్న శిక్ష :** నీనెవె అష్షూరు దేశమునకు ముఖ్య పట్టణము. అష్షూరు వారు యెహోవామీద దురాలోచన చేసినందున బొత్తిగా నివారణచేతునని చెత్తవలె కాల్చి నిర్మూలము చేతునని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు. అష్షూరీయుల ద్వారా ఇశ్రాయేలును దేవుడు గతములో బాధించాడు. ఇశ్రాయేలును ఇక బాధింపనని, బాధించిన అష్షూరును సంహరించి సమాధికి సిద్ధపరతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

15వ : **అంత్యకాల యూదా విమోచన :** యూదాను బాధించినవారు నాశనమగుదురనియు యూదా పండుగల నాచరించుచు మ్రొక్కు బడులను చెల్లించుచు, సమాధానముగానుండునన్న వార్త యూదాకు తెలియపరచబడెను. అంత్యకాలమందు వేయి ఎండ్ల పాలనలో యూదాకు ఇట్టి స్థితి కలుగును.

2వ అధ్యాయము 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 1 = 13వ.

అంశము : నీనెవె నాశన వివరము.

విభజన :

1-2వ : **నాశనము గూర్చిన హెచ్చరిక :** లయకర్త నీనెవె పైకి వచ్చు చున్నాడనియు నీనెవెవారు దుర్గములకు మార్గములకు కావలికాసి బహుగా ఎదిరింతురని హెచ్చరించుచున్నాడు. ఇశ్రాయేలువారి ద్రాక్షావల్లులు నరికివేయబడినను యెహోవా వాటిని వారికి మరలా అనుగ్రహించునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

3-4వ : **సైన్యము - ఆయుధ నాశనము :** అష్షూరీయులు బలాఢ్యులు, పరాక్రమశాలురు, రక్తవర్ణపు వస్త్రము ధరించియున్నారు. కాని వారి ఈటెలు నాశనమాయెను. రథములు ఒకదానిపై నొకటి పడుచు నాశనమాయెను.

5-6వ : **ఓటమిని బట్టి రోదనము :** పరాక్రమశాలురు పడిపోయిరి. నదుల దగ్గర గుమ్మములు తెరువబడగా పట్టణములు పడిపోవుచున్నవి.

7-8వ : **జనుల స్థితి :** జనులు మూల్గుచు దిగంబరులుగా కొనిపోబడుదురు. దాసదాసీలు రొమ్ముకొట్టుకొందురు. జనులు తిరిగి చూడక పారిపోవుచున్నారు.

9-10వ : **ధనము దోచుకొనబడుట :** వెండి, బంగారములు దోచుకొనబడినవి. లెక్క లేనన్ని విచిత్ర ఉపకరణములు వట్టివిగాను శూన్యముగాను పాడుగా నున్నవి. జనుల హృదయములు కరిగి, మోకాళ్ళు వణికి, నడుములు నొచ్చి ముఖములు తెల్లబోవుచున్నవి.

11-12వ : **నాశనము బట్టి ప్రవక్త ఆశ్చర్యము :** నాశనమును బట్టి ప్రవక్త ఆశ్చర్యపడి అనేక ప్రశ్నలతో నిండియున్నాడు.

13వ : **నాశన వివరము తెలుపు యెహోవా వాక్కు :** 1) రథములను కాల్చి వేతునని, 2) కొదమ సింహములు కత్తిచే చంపబడునని, 3) యెర తీసివేయబడునని, 4) దూతల శబ్దము ఇక వినబడదని యెహోవా వాక్కు ద్వారా సెలవిచ్చుచున్నాడు.

3వ అధ్యాయము 3 + 4 + 4 + 4 + 4 = 19వ.

అంశము : నీనెవె నాశనమునకు కారణములు.

విభజన :

1-3వ : నీనెవె చరిత్రను బట్టి నాశనము : ఎడతెగక మోసముతోను బలత్కారములోను నిండిన పట్టణము. నరహత్య చేసిన పట్టణము కావున నాశనమునకు తగినదిగా పట్టణ చరిత్రను బట్టి తెలియు చున్నది.

4-7వ : నిర్ణయింపబడిన నాశనము : 1) విరోధినై. 2) మానమును బయలుపరతుననెను. 3) పదిమంది ఎదుట మాలిన్యము వేసి

అవమానపరతుననెను. 4) అంగలార్చువారు లేక ఓదార్చువారు లేక యుందురు.

8–11వ : **ఐగుప్తు గుణములు గల నీనెవె :** ఐగుప్తు సముద్రమును తనకు ఆపుగాను, ప్రాణముగాను చేసుకొని బహుజనులు గల నైలునది దగ్గర నుండిన పట్టణములు గల దేశమై నిశ్చింతగా నుండెను., నీనెవె కూడా అటువంటి గుణములనే కలిగియుండెను.

12–15వ : **ఐగుప్తు వలె నాశనమగు నీనెవె :** 1) కోటలు బలహీనముగా నున్నవి. 2) జనులు స్త్రీలవలెనున్నారు. 3) దేశపు గవునులు తీయబడినవి. 4) ఇటుకలను కాల్చు ఆవమును నీవెవె సిద్ధపరచుకొనగా అందులోనే ఆ పట్టణము కాల్చివేయబడును. ఖడ్గముచే జనులు కూలుదురు. గొంగళి పురుగు వలె శత్రువు తినివేయును.

16–19వ : **నీనెవె నిర్విచారమును బట్టి కలిగిన నాశనము :** అందరు నిర్విచారముగా నుండిరి. 1) కాపరులు నిద్రపోయిరి. 2) ప్రధానులు పండుకొనిరి. 3) జనులు పర్వతమును చెదరిపోయిరి. 4) సమకూర్చు వాడొకడును లేడు. 5) సైనికులు ఎగిరిపోయిన గొంగళి పురుగువలె నున్నారు. 6) నీనెవెకు తగిలిన దెబ్బ బహు చెడ్డది. 7) గాయములకు ఎవడును చికిత్స చేయజాలడు. అందువలన నీనెవె నాశనమొందెను. ఈ వార్త వినువారు చప్పట్లు కొట్టి సంతోషింతురు.

❀❀❀❀

8 హబక్కూకు

గ్రంథకర్త : హబక్కూకు | కాలము : క్రీ.పూ. 607

ముఖ్య అంశము : యూదా పట్ల, బబులోనీయుల పట్ల దేవుని తీర్పుల గూర్చి ప్రవక్త ప్రార్థన - దేవుని జవాబు - దేవుని స్తుతించుట.

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : హబక్కూకు అను పేరుకు 'హత్తుకొనుట' అని అర్థము. యూదావారు అంత్యమందు ప్రభువును హత్తుకొని స్తుతించుటకు సూచించును.

అధ్యాయాల విభజన :

I. 1 అధ్యా : యూదా ప్రజల పాపమునకై ప్రవక్త ప్రార్థన - జవాబు - కల్దీయుల దుర్మార్గతకై ప్రవక్త ప్రార్థన.

II. 2 అధ్యా : కల్దీయుల దుర్మార్గతకై ప్రవక్త ప్రార్థనకు జవాబుగా కల్దీయులపై రానున్న ఏడు శ్రమలు.

III. 3 అధ్యా : దేవుని మహిమ ప్రభావములను బట్టి ఆయన కార్యములను బట్టి దేవుని స్తుతించుట.

1వ అధ్యాయము 4 + 7 + 6 = 17వ.

అంశము : యూదా ప్రజల పాపముకై ప్రవక్త ప్రార్థన - జవాబు - కల్దీయుల దుర్మార్గతకై ప్రవక్త ప్రార్థన.

విభజన :

1-4వ : యూదా ప్రజల పాపమును గూర్చి ప్రవక్త ప్రార్థన : యూదాలో నున్న బలత్కారములు, జగడములు, కలహములను బట్టి ధర్మశాస్త్రము నిరర్థకము కాగా ప్రవక్త ప్రభువుకు ప్రార్థించుచున్నాడు.

5-11వ : కల్దీయుల ద్వారా యూదావారిని శిక్షించుదునని దేవుడు జవాబిచ్చుట: యూదావారిని శిక్షించుటకై కల్దీయులను లేపుచున్నానని సెలవిచ్చెను. కల్దీయులు భీకరమైన జనము. వారు చిరుతపులి కంటే వేగముగా పరిగెత్తువారు. తోడేళ్ళ కంటే చురుకుగాను పక్షులకంటే వేగముగా వత్తురని (7 - 8వ) సెలవిచ్చుచున్నాడు. వారు జనులను చెరపట్టుదురని, రాజులను అపహాస్యముచేతురని, అధిపతులను హేళనచేతురని, పట్టణములన్ని పట్టబడునని సెలవిచ్చాడు.

12-17వ : కల్దీయుల దుర్మార్గతకై ప్రవక్త ప్రార్థన : పైనున్న 5-11 వచనాలలోని దుర్మార్గమైన కల్దీయుల ప్రవర్తనను బట్టి యూదావారికి కలుగు నష్టమును బట్టి ప్రవక్త ప్రార్థించుచు దేవుని శ్రేష్టమైన గుణమును 13వ జ్ఞాపకము చేయుచున్నాడు. "నీ కనుదృష్టి దుష్టత్వము చూడలేనంత నిష్కళంకమైనది".

2వ అధ్యాయము 6 + 5 + 3 + 3 + 3 = 20వ.

అంశము : కల్దీయుల దుర్మార్గతకై ప్రవక్త చేసిన ప్రార్థనకు జవాబుగా కల్దీయులపై రానున్న ఏడు శ్రమలు.

విభజన :

1-3వ : కల్దీయులపై రానున్న రెండు శ్రమలు : యూదావారిలో నీతిమంతులైన వారు విశ్వాసము చేత బ్రతుకుదురు. 1) తమవి కాని వానిని కల్దీయులు ఆక్రమించినందున శ్రమలు కలుగునన్నాడు. 2) తాకట్టు సొమ్మును విస్తారముగా పట్టుకొనినందున శ్రమ పరచుదునన్నాడు.

7-11వ : కల్దీయులపై మూడవ శ్రమ : తమ కొరకు, తమ యింటివారి కొరకు అన్యాయముగా లాభము సంపాదించుకొను వారికి శ్రమ అని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

12-14వ : కల్దీయులపై నాల్గవ, ఐదవ శ్రమలు : 4) నరహత్య చేసి పట్టణమును కట్టించు వారికి శ్రమయనియు. 5) దుష్టత్వము జరిగించి కోటను స్థాపించు వారికి శ్రమయనియు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

15-17వ : కల్దీయులపై ఆరవ శ్రమ : పొరుగువారి మానము చూడవలెనని ఉగ్రతను కలిపి త్రాగనిచ్చి మత్తులుగా చేయు వారికి శ్రమ.

18-20వ : కల్దీయులపై ఏడవ శ్రమ : కఱ్ఱను, మూగరాతిని ప్రార్థించువారికి శ్రమలని చెప్పుచున్నాడు.

3వ అధ్యాయము 3 + 3 + 3 + 4 + 3 + 3 = 19వ.

అంశము : దేవుని మహిమ ప్రభావముల బట్టి ఆయన కార్యములను బట్టి దేవుని స్తుతించుట.

విభజన :

1-3వ : పీఠిక : సంవత్సరములు జరుగుచుండగా నూతన కార్యముల కొరకై ప్రవక్త ప్రార్థన. యూదావారి పాపమును బట్టి కోపించిననూ వాత్సల్యమును జ్ఞాపకము చేసుకొనుమని ప్రార్థించుచున్నాడు.

4-6వ : దేవుని మహిమ ప్రభావములు జ్ఞాపకము చేసికొనుట : ఆకాశమందున్న ఆయన మహిమను, భూమి యందున్న ప్రభావమును, ఆయన ప్రకాశమును బలమును జ్ఞాపకము చేయుచున్నాడు. ఆయన పాదముల వెంట నున్న అగ్ని మెరుపులను బట్టి భూమి కంపించును. పర్వతములు బద్దలైపోవును.

7-9వ : అన్యులపై, సృష్టిపై దేవుని కోపమును జ్ఞాపకము చేసికొనుట : అన్య జనుల డేరాలు గజగజ వణకునని, నదులపైన సముద్రము పైన దేవుని ఉగ్రత కలుగునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

10-13వ : దేవుని శక్తిని జ్ఞాపకము చేసికొనుట : దేవుని శక్తికి భూమి బ్రద్దలగునని పర్వతములు కంపించునని, సూర్య చంద్రులు తమ నివాసములలో ఆగిపోవునంతటి శక్తిగల దేవుడు జనులను రక్షించుటకు బయలుదేరు చున్నాడు. దుష్టులను ఖండించి నిర్మూలము చేయును.

14-16వ : యూదులపై వచ్చిన శ్రమలు, జ్ఞాపకము చేసికొనుట : ప్రస్తుతము యూదులపైకి వచ్చిన శ్రమలను బట్టి కలవరపడుచున్న ప్రవక్త స్థితిని చూచుచున్నాము.

17-19వ : దేవుని యందే నమ్మకము, ఆనందము కలిగియుండి స్తుతించుట : దేవుని మహిమను, ప్రభావమును 4-6 వచనాలలోను ఆయన శక్తిని 10 - 13 వచనాలలోను జ్ఞాపకము చేసికొనినందున ప్రస్తుతము అంజూరపు చెట్లు పూయకుండినను ద్రాక్షాచెట్లు ఫలింపక పోయినను, ఒలీవచెట్లు కాపులేకపోయినను యెహోవా యందు, రక్షణ కర్తయైన దేవుని యందు, ఆనందించి సంతోషింతునని స్తుతింతునని, తెలియ జేయుచున్నాడు.

9 జెఫన్యా

గ్రంథకర్త : జెఫన్యా	కాలము : క్రీ.పూ. 625-608

ముఖ్య అంశము : యూదావారి పాపములు - రానున్న శిక్ష - విడుదల

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : జెఫన్యా అను పేరుకు 'యెహోవా దాచును' అను అర్థము ప్రకారము 2 : 3లో ఉగ్రత దినమున వారిని దాచుదునని దేవుడు సెలవిచ్చాడు. యూదారాజగు యోషీయా దినములలో జెఫన్యా ప్రకటించాడు. యూదావారి పాపములు, రానున్న శిక్ష, కలుగుబోవు విమోచన, గ్రంథ సారాంశము.

అధ్యాయాల విభజన :

I. 1 అధ్యా : యూదాపై దేవుని తీర్పును గూర్చిన హెచ్చరిక.

II. 2 అధ్యా : శత్రువులైన అన్యజనులపై దేవుని తీర్పును గూర్చిన హెచ్చరిక.

III. 3 అధ్యా : యెరూషలేము పట్టణమునకు రానున్న శ్రమ – ప్రభువు దినమును గూర్చిన హెచ్చరిక.

1వ అధ్యాయము 6 + 6 + 6 = 18వ.

అంశము : యూదాపై రానున్న దేవుని తీర్పు

విభజన :

1-6వ : ఏమి చేయనైయున్నాడో, ఎందుకు చేయనైయున్నాడో దేవుడు **వివరించుట :** భూమి మీదనున్న సమస్త మనుషులను (యూదాను) పశువులను, సముద్ర మత్స్యములను ఊడ్చి నిర్మూలము చేతునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. యెహోవాను అనుసరింపక విసర్జించినందున,

యూదావారిలో బయలు దేవత భక్తులను, అర్చకులను ఆకాశ సమూహములకు మ్రొక్కువారిని నిర్మూలించెదనని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

7-12వ : **అధిపతులపైన, ఆర్థిక నాయకులపైన రానున్న దేవుని తీర్పు :** అధిపతులను శిక్షింతునని 7 - 8 వచనాలలోను, బలత్కారులను శిక్షింతునని 9 - 10 వచనాలలోను, ద్రవ్యము సమకూర్చుకొను వారందరిని నిర్మూలము చేతునని 11-12 వచనములలోను సెలవిచ్చుచున్నాడు.

13-18వ : **రానున్న ప్రభువు దినము - నాశన వివరము :** ఆస్తులు, ఇండ్లు, తోటలు నాశనమగునని 13వ వచనములో చెప్పుచున్నాడు. 14 - 15 వచనాలలో కలుగు ఉపద్రవములను చెప్పుచున్నాడు. జనులు యెహోవా దృష్టికి పాపము చేసినందున ఆ నాశనము కలిగునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

2వ అధ్యాయము 3 + 4 + 4 + 4 = 15వ.

అంశము : శత్రువులైన అన్యజనులపై దేవుని తీర్పును గూర్చిన హెచ్చరిక.

విభజన :

1-3వ : **పాశ్చాత్తాపమునకై పిలుపు :** దేవుని ఉగ్రత కుమ్మరింపక మునుపే వినయము గల వారి దేవుని వెదకుడని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

4-7వ : **ఫిలిష్తీయులపై రానున్న తీర్పు :** ఫిలిష్తీయుల ముఖ్య పట్టణములగు గాజా, ఎక్రోను, అష్కెలోను, అష్డోదు నాశనమగునని యూదా కటాక్షింపబడునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

8-11వ : **మోయాబు, అమ్మోనీయులపై రానున్న తీర్పులు :** వీరు యూదా వారిని దూషించినందున వారి పట్టణములు సొదమ, గొమొఱ్ఱా పట్టణములవలె పాడగునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

12-15వ : కూషీయులు, అష్షూరీయుల పై రానున్న తీర్పు : కూషీయులను ఖడ్గముతో సంహరింతునని నీనెవె నిర్విచార స్థితిని బట్టి, పట్టణములను, ఇండ్లను, ప్రజలను నాశనము చేతునని సకల జాతి పక్షులు, జంతువులు, మందలు అక్కడ నివసించునని చెప్పుచున్నాడు.

3వ అధ్యాయము 7 + 6 + 7 = 20వ

అంశము : యెరూషలేముపై రానున్న శ్రమలు - ప్రభువు దినమును గూర్చిన హెచ్చరికలు

విభజన :

1-7వ : యెరూషలేముపై పాపమును బట్టి రానున్న శ్రమలు : 1-2వ యూదా ప్రజల గతకాల పాపములు చెప్పబడినవి. 1) దేవుని మాట ఆలకించలేదు. 2) శిక్షకు లోబడదు. 3) దేవుని యందు విశ్వాసముంచదు. 4) దేవుని యొద్దకు రాదు.

3 - 4వ. ప్రస్తుత కాల పాపములు చెప్పబడినవి.

1) అధిపతులు సింహాల వలె గర్జించుదురు. 2) న్యాయాధిపతులు భక్షించు తోడేళ్ళు, 3) ప్రవక్తలు గప్పాలు కొట్టువారు. 4) యాజకులు ధర్మశాస్త్రము నిరాకరించుదురు.

5వ. వారి మధ్యనున్న న్యాయము తీర్చు దేవుని గుర్తించలేదు.

6 - 7వ. దేవుడు శత్రువును నాశనము చేసిన విధమును చూచి యూదా దేవుని శిక్షకు లోబడునని దేవుడు అభిలషించెను. కాని యూదావారు లోబడనందున శ్రమలను పంపుదునని సెలవిచ్చు చున్నాడు.

8-13వ : రానున్న ప్రభువు దినమును బట్టి ప్రభువు కొరకు కనిపెట్టుకొనవలెనన్న హెచ్చరిక : రానున్న ప్రభువు దినమున దేవుడు తన యుగ్రతను

యూదాపై కుమ్మరించుటకు అన్యజనులను పోగుచేతునని 8వ లో చెప్పుచున్నాడు. అప్పుడు యెహోవా నామమున జనులు సేవించునట్లు వారికి పవిత్ర పెదవుల నిత్తునని, దూర దేశములకు చెదరిపోయిన యూదావారు నైవేద్యము తీసుకొనివత్తురని 9-10 వచనాలలో చెప్పుచున్నాడు. ఇశ్రాయేలు పాపము చేయకుండా నెమ్మది కలిగి విశ్రాంతిగా నుందురని 11-13 వచనాలలో చెప్పుచున్నాడు. ఏడేండ్ల శ్రమల మహాశ్రమల కాలమున, తదుపరి వేయి ఏండ్ల కాలములో ఇవి జరుగును.

14-20వ : **యెహోవా యందు ఆనందించవలెనన్న హెచ్చరిక :** దేవుడు యూదాపై విధించిన శిక్షను కొట్టివేసినందున యెరూషలేము నివాసులు పూర్ణ హృదయముతో సంతోషించి గంతులు వేయవలెనని చెప్పుచున్నాడు. ఇకమీదట అపాయమేమి సంభవించదనియు, భూమి మీద నున్న జనులందరి మధ్య ఇశ్రాయేలుకు ఖ్యాతి, మంచి పేరు కలిగింతునని చెప్పుచున్నాడు.

10 హగ్గయి

గ్రంథకర్త : హగ్గయి

కాలము : క్రీ.పూ. 520

ముఖ్య అంశము : యెరూషలేములోని మందిర నిర్మాణమును గూర్చిన నాల్గు యెహోవా వాక్కు ప్రత్యక్షతలు. పారశీకరాజగు దర్యావేషు ఏలుబడియుండ రెండవ సంవత్సరమందు ప్రకటించెను.

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : హగ్గయి అను పేరునకు 'పండుగ' అని అర్థము. యూదావారి పాపమును బట్టి ప్రజలు బబులోను చెరకు వెళ్ళుట మాత్రమే కాక క్రీ.పూ. 586లో యెరూషలేము దేవాలయము పట్టణము నాశనమాయెను. జెరుబ్బాబేలు, యెహోషువల నాయకత్వమున సుమారు 50 వేల ప్రజలు క్రీ.పూ. 536లో తిరిగి వచ్చిరి. క్రీ.పూ. 535లో మందిర నిర్మాణము ప్రారంభమై వెంటనే ఆగిపోయెను. కాన తమ యిండ్లు కట్టుకొనిరి. నాయకులను, ప్రజలను నిర్మాణముకై గద్దిం చుచూ, ప్రోత్సహించుచూ నున్న యెహోవా వాక్కు నాలుగు ప్రత్యక్షతలు ఈ గ్రంథమందు కలవు. 1. మందిర నిర్మాణమునకై ప్రజలను పురికొల్పుట (1:1 – 15) 2. యెహోవా ప్రజలతో నున్నాడని ఆదరించుచు, కడవరి మందిర మహిమ మొదటి మందిర మహిమను మించునని దేవుడు సెలవిచ్చుట (2:1-9). 3. యెహోవా ఆశీర్వాదమును గూర్చిన వర్తమానము (2 : 10 – 19) 4. ముందున్న మహిమను గూర్చిన వర్తమానము. (2 : 20 – 23).

అధ్యాయాల విభజన :

I. 1:1-11వ. : యెహోవా వాక్కు మొదటి ప్రత్యక్షత – దేవుని మందిర నిర్మాణ అవసరతను గూర్చినది.

II. 1:12-15వ. : ప్రజల విధేయత.

III. 2:1-9వ. : రెండవ ప్రత్యక్షత - పని జరిగించుటకు ధైర్యము తెచ్చుకొన వలెనన్న హెచ్చరిక

IV. 2:10-19వ. : మూడవ ప్రత్యక్షత - పరిశుద్ధతను గూర్చి స్థిరతను గూర్చినది.

V. 2:20-23వ. : నాల్గవ ప్రత్యక్షత - భవిష్యత్తును గూర్చిన హెచ్చరిక.

1వ అధ్యాయము 6 + 5 + 4 = 15వ

అంశము : మందిర నిర్మాణ అవసరత - ప్రజల విధేయత

విభజన :

1-6వ : **మంధిర నిర్మాణ అవసరత (మొదటి ప్రత్యక్షత) :** క్రీ.పూ. 586లో మందిరము పాడై క్రీ.పూ. 536 వరకు 50 ఏండ్లు గడిచిన పిదప కోరేషు రాజు ఆజ్ఞ ద్వారా, యెహోషువ, జెరుబ్బాబేలుల నాయకత్వమున నిర్మాణము ప్రారంభమాయెను. ఎజ్రా 4 : 12 ప్రకారము ప్రజలు మందిరముతోపాటు, పట్టణమును అనగా తమ ఇండ్లు కట్టుకొనిరి. అందుచేత రాజు ఆటంక పరచుటను బట్టి మందిరం పని ఆగిపోయెను. కొందరు తమ యిండ్లు కట్టి అందు నివసించిరి. మరికొందరు కట్టుటకు త్వరపడిరి. బబులోను చెర 70 ఏండ్లని యిర్మీయా ద్వారా సెలవియ్యగా మందిరము కూడా 70 ఏండ్లు పాడుగా నుండవలెనని ప్రజలు తలంచిరి కాబోలు. సమయ మింకా రాలేదు. యెహోవా మందిరమును కట్టుటకు సమయమింకా రాలేదని జనులు చెప్పుకొనుచుండిరి. కాని తమ యిండ్లు కట్టుకొని నివసించిరి. మందిరము పాడై యుండగా మీ ఇండ్లలో నివసించుట కిది సమయమా అని దేవుడు ప్రశ్నించుచు మందిర నిర్మాణ అవసరతను తెలుపుచున్నాడు. 5-6వ. అందుకే భోజనము చేసినను ఆకలి తీరకయున్నదని, దాహము తీరక యున్నదని, చలి ఆగక యున్నదని ఆశీర్వాదము లేదని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

7-8వ : **మందిరము నిర్మించవలెనన్న ఆజ్ఞ :** 7 - 8వ. దేవుని ఆజ్ఞను బట్టి ప్రజలు పశ్చాత్తాపడి మందిరమునకు అవసరమైన మ్రానులను పర్వతము లెక్కి తీసికొనివచ్చి కట్టిన యెడల తాను సంతోషింతునని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

9-11వ : **ఆశీర్వాదము లేని కారణము :** మందిరము పాడైయుండగా ప్రజలందరు తమ తమ ఇండ్లు కట్టుకొను టకు త్వరపడుచూ విస్తారమైన పంటలు కావలెనని ఎదురు చూచిరి. కాని దేవుడు ఆకాశపు మంచును కురిపింపనందున భూమి పండలేదు. పర్వతములకు అనావృష్టిని ధాన్య, ద్రాక్షారసము, తైలము, పశువుల విషయములోను, చేతి పనులన్నిటిలోను క్షామము పుట్టించినందున ఆశీర్వాదము లేని స్థితి యందుండిరి.

12-15వ : మందిర నిర్మాణ ప్రారంభం : దేవుని ఆజ్ఞకు విధేయతగా 12వ.లో మొదటిదిగా 1. యెహోవా మాటలాలకించి 2) దేవుని యందు భయభక్తులు పూనిరి. కావున 13వ. లో దేవుడు హగ్గయి ద్వారా 3) వారికి తోడుగా నున్నానని సెలవిచ్చెను. యెహోవా జెరూబ్బాబేలు మనసును, యెహోషువ మనసును, 4) ప్రజల మనసును ప్రేరేపించగా 14వ వచనంలో అందరు కూడి వచ్చి 15వ వచనంలో 5) మందిరపు పనిచేయ మొదలు పెట్టిరి.

2వ అధ్యాయము 9 + 10 + 4 = 23వ.

అంశము : పని జరిగించుటకు ధైర్యపరచుట - పవిత్రతను గూర్చి - భవిష్యత్తును గూర్చి వర్తమానములు చెప్పట.

విభజన :

1-9వ : పని జరిగించుటకు ధైర్యము తెచ్చుకొనవలెనన్న హెచ్చరిక (రెండవ ప్రత్యక్షత) : పూర్వకాలపు మందిర మహిమను చూచిన వారికి ఇది

ఏ మాత్రము పోలినది కాదని తోచుచున్నందున జెరుబ్బాబేలును, యెహోషు వను, శేషించిన ప్రజలను ధైర్యము తెచ్చుకొని పని జరిగించుమని దేవుడు సెలవిచ్చాడు. కడవరి మందిర మహిమ మొదటి మందిర మహిమను మించునని సెలవిచ్చాడు. దీని నెరవేర్పు ప్రస్తుతమందలి ఆత్మీయ మందిరమందు నెరవేరుచున్నది.

10-19వ : **పరిశుద్ధతను గూర్చి స్థిరతను గూర్చిన హెచ్చరిక (మూడవ ప్రత్యక్షత):** ప్రజలు తమ క్రియల చేత అపవిత్రులైనందున వారి ధాన్య ద్రాక్షారసముల వంటలో ఆశీర్వాదము లేదని మందిర పని ప్రారంభించబడినది మొదలు దేవుని ఆశీర్వాదము వారికి కలుగునని చెప్పుచున్నాడు. పవిత్రతను గూర్చిన రెండు ఉదాహరణలు. 1) 11-12 వచనాలు 2) 13వ. లోను చెప్పుచున్నాడు.

20-23వ : **భవిష్యత్తును గూర్చిన హెచ్చరిక (నాల్గవ ప్రత్యక్షత) :** అంత్యదినములో ఆకాశమును భూమిని కంపింపచేతునని రాబోవు అపాయకరమైన కాలములను గూర్చి అనగా ఏడేండ్ల శ్రమల కాలమును గూర్చి 21-22 వచనాలలో చెప్పుచున్నాడు. జెరుబ్బాబేలును ముద్ర ఉంగరముగా చేసుకొన్నానని ప్రవచనముగా రాబోవు వేయి ఏండ్ల కాలములోని రాజాధిరాజైన యేసును గూర్చి సెలవిచ్చుచున్నాడు.

11 జెకర్యా

గ్రంథకర్త : జెకర్యా

కాలము : క్రీ.పూ. 520-518

ముఖ్య అంశము : మందిరము కట్టబడుట - మెస్సీయా రాకడల గూర్చిన ప్రవచనములు

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము : బబులోను చెరనుండి తిరిగి వచ్చిన యూదులు జెరుబ్బాబేలు, యెహోషువల నాయకత్వమున యెరూషలేము దేవాలయమును క్రీ.పూ. 535లో కట్టుటకు ప్రారంభించి ఆపివేసిరి. హగ్గయి, జెకర్యాలు ప్రోత్సహించగా (ఎజ్రా 5:1) తిరుగా ప్రారంభించిరి. ఈ కాలములో జెకర్యాకు కలిగిన 10 దర్శనముల ద్వారా దేవుని కృపను, తీర్పులను గూర్చి మొదటి 6 అధ్యాయాలలో బోధించెను. 7-8 అధ్యాయములందు యూదావారి నాలుగు ఉపవాసముల గూర్చిన ప్రశ్నకు నాలుగు జవాబులు కలవు. చివరి 6 అధ్యాయాలలో మెస్సియా రెండు రాకడలు 9 - 11 అధ్యా. మొదటి రాకడ 12-14 అధ్యా రెండవ రాకడను 1) యెరూషలేము ప్రవేశమును (9:9) వివరించిరి. 2) వెండి రూకలకు అమ్మబడుటను (11 : 13), 3) రెండవ రాకడలో ఒలీవల కొండపైకి వచ్చుటను (14:4) 4) వేయి ఏండ్ల పాలనను (14 : 9) వివరించెను. ఇందలి అనేక ప్రవచనములు అంత్య కాలమునకు చెందినవి. జెకర్యా బెరక్యా కుమారుడు. తన పేరుకు 'యెహోవా చూచుకొనును'-అర్థము గలవాడు. పారశీక రాజగు దర్యావేషు ఏలుబడి యందు రెండవ సంవత్సరమునుండి నాలుగవ సంవత్సరమువరకు ప్రకటించెను.

అధ్యాయాల విభజన : 6 + 2 + 6 = 14 అధ్యా.

A.I. 1-6 అధ్యాయములు : దేవుని కృప - తీర్పుల గూర్చిన **10** దర్శనములు.

1-4 అధ్యాయములు : దేవుని కృపను గూర్చిన **7** దర్శనములు.

1 అధ్యా : 1) గొంజిచెట్ల మధ్యనున్న మనుష్యులు - గుఱ్ఱములు, 2) నాలుగు కొమ్ములు. 3) నలుగురు కంసాలుల దర్శనము.

2 అధ్యా : 4) కొలనూలు పట్టుకొనిన ఒకని గూర్చిన దర్శనము.

3 అధ్యా : 5) యెహోవా దూత ఎదుట నున్న యెహోషువను గూర్చిన దర్శనము. 6) యెహోషువ ఎదుట నున్న రాయి, ఏడు నేత్రముల గూర్చిన దర్శనము.

4 అధ్యా : 7) సువర్ణ దీప స్థంభము, రెండు ఒలీవ చెట్లను గూర్చిన దర్శనము.

II. 5-6 అధ్యాయములు : దేవుని తీర్పుల గూర్చిన 3 దర్శనములు.

5 అధ్యా : 8) ఎగిరిపోవు పుస్తకము, 9) కొలతూము అందులో కూర్చున్న స్త్రీని గూర్చిన దర్శనములు.

6 అధ్యా : నాలుగు రథములను గూర్చిన దర్శనము.

B.III. 7-8 అధ్యాయములు : నాలుగు ఉపవాసములను గూర్చిన ప్రశ్నకు నాలుగు జవాబులు

7 అధ్యా : 1) అవిధేయతను (1-7వ) బట్టియే, 2) నాశనము (8-14వ.)

8 అధ్యా : 3) దేవుడు రోషము కలిగి (1-6వ.) జనులను రక్షించి (7-12వ.) ఆశీర్వదించును, (13 - 17వ.) 4) ఉపవాసములు పండుగలగును.

C. 9-11 అధ్యాయములు : ప్రభువు రెండు రాకడలు, యూదా విమోచన, శత్రు నాశనమును గూర్చిన రెండు దేవోక్తులు.

IV. 9-11 అధ్యాయములు : ప్రభువు మొదటి రాకడలోని విషయాలను వివరించు మొదటి దేవోక్తి.

9 అధ్యా : పొరుగు దేశాలపై తీర్పుల (1-9వ) - మెస్సియా రెండు రాకడలు, విమోచన (10-17వ)

10 అధ్యా : విమోచకుడు (1-4వ) - విమోచన (5-8వ) - సమకూర్పు, విస్తరణ (9-12వ).

11 అధ్యా : మందకాపరి మెస్సియా తృణీకరించబడుట (1-14వ) - పనికిమాలిన కాపరులు (15-17వ)

V. 12-14 అధ్యాయములు : ప్రభువు రెండవ రాకడలోని విషయాలను వివరించు రెండవ దేవోక్తి.

12 అధ్యా : మెస్సియా రాకడ - విమోచన.

13 అధ్యా : మెస్సియా కొట్టబడుట.

14 అధ్యా : మెస్సియా విజయము.

1వ అధ్యాయము 6 + 5 + 6 + 4 = 21వ.

అంశము : దేవుని కృపను గూర్చిన 3 దర్శనములు.

విభజన :

1-6వ : **ఉపోద్ఘాతము** : దుష్టక్రియలు మాని దేవుని తట్టు తిరుగుడని దేవుడిచ్చిన ఆజ్ఞను పితరులు తృణీకరించినందున దేవుడు కోపగించెనని యూదావారు దేవుని వైపు తిరిగిన యెడల దేవుడు వారివైపునకు తిరుగుదునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

7-11వ : **గొంజిచెట్ల మధ్యనున్న ఎఱ్ఱని గుఱ్ఱముపై కూర్చున్న మనుష్యుని గూర్చిన దర్శనము** : గొంజిచెట్ల మధ్య ఎఱ్ఱని గుఱ్ఱము నెక్కిన మనుష్యుడు ప్రభువుగాను, మిగిలిన వారు సేవకులైన దూతలని తలంచగలము. లోయలో నున్న గొంజిచెట్లు అన్యుల పాలన క్రిందనున్న యూదా జనాంగము. సేవకులైన దూతలు భూలోకమంత తిరిగి వచ్చి యూదావారిని చెరగొని పోయిన బబులోను వారు, అప్పుడు పాలించుచున్న మాదీయ పారశీకులు నెమ్మదిగా నుండి యూదులను తమ ఆధీనమందుంచుకొన్నారని చెప్పిరి.

12-17వ : **మెస్సియా ప్రార్థన - యెహోవా జవాబు** : యూదాను 70 ఏండ్లు చెరకు పంపి కోపగించిన యెహోవాను ఇక ఎన్నాళ్ళకు కనికరింతువని మెస్సియా ప్రార్థించెను. జవాబుగా యెహోవా ఇట్లు చెప్పెను. దేవుని కోపమును బట్టి దిద్దుబాటుకై యూదాను బబులోనుకు చెరకు పంపగా

వారు బహుగా కీడుచేసిరని, దేవుడిప్పుడు యెరూషలేముపై వాత్సల్యముతో తిరిగి మందిరమును, యెరూషలేము పట్టణమును మరల కట్టించునని యూదాను ఓదార్చి, తాను కోరుకొనిన ప్రజలుగా చేసికొందునని జవాబిచ్చాడు.

18-21వ : నాలుగు కొమ్ముల దర్శనము - నలుగురు కంసాలుల దర్శనము :

18-19వ : ప్రవక్త తేరిచూడగా నాలుగు కొమ్ములు కనపించెను. కొమ్ము అధికారము నకు, శిక్షకు గురుతు. ఈ నాలుగు కొమ్ములగు 1. బబులోను, 2. మాదీయ - పారశీకము, 3. గ్రీకులు, 4. రోమా అను నలుగురు రాజుల వశమునకు వరుసగా యూదావారప్పగింప బడిరి. వారిచే యూదులు శిక్షింపబడిరి.

20-21వ : నలుగురు కంసాలుల దర్శనము : 1. బబులోను వారిని పడగొట్టుటకు మాదీయ పారశీకులను 2. పారశీకులను పడగొట్టుటకు గ్రీకులను 3. గ్రీకులను పడగొట్టుటకు, రోమీయులను 4. రోమీయులను పడగొట్టుటకు మతపరమైన రోమా రాజ్యములను కంసాలులుగా దేవుడు పంపాడు.

2వ అధ్యాయము 4 + 5 + 4 = 13వ.

అంశము : కొలనూలు పట్టుకొన్న ఒకని గూర్చిన దర్శనము.

విభజన :

1-4వ : కొలనూలు పట్టుకొనిన యొకని గూర్చిన దర్శనము : నీవెక్కడకు వెళ్ళుచున్నావని ప్రవక్త అతని నడుగగా యెరూషలేము పొడవును, వెడల్పును కొలువబోవుచున్నట్లు తెలిపెను. అంతలో మరొక దూత యెరూషలేము విస్తారమైన ప్రజలు, పశువులు కలిగి ప్రాకరములు లేని పట్టణము వలె సున్నదని మొదటి దూత ద్వారా ప్రవక్తకు తెలిపెను.

5-9వ : దేవుని కృపగల కార్యము : కృపగల దేవుడు ఇక మీదట యూదావారికి తానే ప్రాకారమై వారి మధ్య నివసించి మహిమపరతునని సెలవిచ్చాడు. చెదిరివున్న యూదావారినందరిని సమకూర్చుదునని అన్య జనులందరి మీద దేవుడు చేయి ఆడించి, వారిని దోపుడు సొమ్ముగా చేతునని సెలవిచ్చాడు.

10-13వ : యూదావారు సంతోషించవలెనన్న హెచ్చరిక : దేవుడు తన పరిశుద్ధ నివాసము విడిచి, యూదావారి మధ్యకు వచ్చి నివసించెదనని, యూదా యెరూషలేమును స్వతంత్రించుకొనునని, అన్య జనులు అనేకులు యెహోవా వైపు తిరుగుదురని, యూదావారు సంతోషించి పాటలు పాడవలెనని సెలవిచ్చాడు.

3వ అధ్యాయము 5 + 3 + 2 = 10వ.

అంశము : యెహోషువను గూర్చిన దర్శనము - యెహోషువ ఎదుటనున్న రాయి దాని ఏడు కన్నుల గూర్చిన దర్శనము (దేశము, యాజకత్వము పరిశుద్ధపరచబడుట).

విభజన :

1-5వ : యెహోషువ మైలబట్టలు తీసివేయబడి ప్రశస్త వస్త్రములతో అలంకరించబడుట : మైల బట్టలు ధరించుకొనిన యెహోషువ మీద సాతాను ఫిర్యాదు చేసి, యూదా ప్రజలలో పాపము కలదని, యెహోషువ యాజకత్వమునకు తగదని చెప్పెను. కాని ప్రభువు యెహోషువ, అగ్నిలో నుండి తీయబడిన కొరివి, అనగా దేవుడు తన అగ్ని ద్వారా పవిత్రపరచునని సెలవిచ్చి, ప్రశస్త వస్త్రములతో అలంకరించుట, తిరుగ వారిని తన పనికి ప్రతిష్టించుచున్నాడని సెలవిచ్చాడు.

6-8వ : యెహోషువకు దేవుడిచ్చిన సెలవు : 1) దేవుని మార్గములలో నడవాలి. 2) అప్పగింపబడిన దానిని భద్రముగా గైకొనాలి. 3) మందిరము

మీద అధికారిగా నుండాలి. 4) ఆవరణములను కాపాడాలి. 5) దేవుని సన్నిధిని నిలుచు భాగ్యమివ్వ బడినది. 6) సహకారులుగా ఎదుట కూర్చుండువారి నిచ్చుచున్నాను. 7) వారు, యెహోషువ మాటలను దేవుని మాటలను ఆలకించాలి. చిగురు అను సేవకుని రప్పింపబోవుచున్నానని యేసు ప్రభువు మొదటి రాకడ గూర్చి తెలిపెను.

9-10వ : **యెహోషువ ఎదుట నుంచిన రాతిని గూర్చిన దర్శనము :** ఈ రాయి యేసును, చెక్కబడుట, యేసు మొదటి రాకడలో సిలువ వేయబడిన అనుభవమును సూచించును. రాతి యొక్క ఏడు నేత్రములు దేవుని ఏడు ఆత్మలకు గురుతు. (ప్రక. 5 : 6) ఒక దినములోగానే వారి దోషమును పరిహరించుట క్రీస్తు రెండవ రాకడలో ఒలీవల కొండపైకి దిగి అన్యులను సంహరించి ఇశ్రాయేలు దోషమును పరిహరించుటను రోమా 11 : 26, యెష. 27 : 9, యెహెజ్కేలు 22 : 14, 36 : 24 వచనములు సూచించును. ద్రాక్షాచెట్ల క్రింద ఒలీవ చెట్ల క్రింద నిర్భయముగా కూర్చుండుట తదుపరి జరుగు వేయి ఏండ్ల కాలపాలనను సూచించును.

4వ అధ్యాయము 5 + 5 + 4 = 14వ

అంశము : సువర్ణ దీప స్తంభం - రెండు ఒలీవ చెట్లను గూర్చిన దర్శనం

విభజన :

1-5వ : **దర్శనము :** సువర్ణమయమైన దీపస్తంభము దాని పైనున్న ప్రమిదె (నూనె నిలువ చేయుటకు). దాని నుండి ఏడు గొట్టములు ఏడు దీపములకు కలపబడి యుండెను. రెండు ఒలీవచెట్లు దీపస్తంభ కుడి, ఎడవవైపున ఉండి నూనెను ప్రమిదెకు సరఫరా చేయును.

6-10వ : **భావము :** దీపస్తంభము సంఘమునకు గుర్తు. కావున దేవుని మందిరము ఎవరి శక్తిని బట్టి కాని, బలమును బట్టి కాని కాక దేవుని ఆత్మ చేతనే కట్టబడునని గొప్ప పర్వతము వంటి ఆటంకము

లైనను కార్యమును ఆపలేవని జెరుబ్బాబేలు చేతులు పునాదివేసినందున ఆ చేతులే ముగించునని జెరుబ్బాబేలు చేతిలో గుండు నూలుండుట వలన తన ద్వారా మందిర నిర్మాణము జరుగుననుటను తెలుపుచున్నాడు. కృప కలుగును గాక అనుట దేవుని కృపవలననే ఈ కార్యము జరుగును అని గ్రహించగలము.

11-14వ : ఒలీవ చెట్లను గూర్చిన భావము : రెండు ఒలీవచెట్లు సర్వలోకనాథుని సన్నిధిని నిలుచుచు తైలము పోయువారైన యెహోషువను జెరుబ్బాబేలును సూచించును. తైలము పోయబడుట అభిషేకించబడు రాజవంశీకుడైన జెరుబ్బాబేలును యాజక వంశీకుడైన యెహోషువను సూచించును. ఇందులో ఆత్మచేత నింపబడుట అను అనుభవము సంఘసేవా జీవితమున కవసరమని చూడగలము.

మూడవ అధ్యాయంలో పరిశుద్ధత, నాల్గవ అధ్యాయములో పరిశుద్ధాత్మ పూర్ణత సంఘ అభివృద్ధికి అవసరమని చెప్పుచున్నాడు.

5వ అధ్యాయము 4 + 7 = 11వ.

అంశము : ఎగిరిపోవు పుస్తకమును గూర్చిన దర్శనము - కొలతూము అందులో నున్న స్త్రీని గూర్చిన దర్శనము.

విభజన :

1-4వ : ఎగిరిపోవు పుస్తకమును గూర్చిన దర్శనము : 20 మూరల పొడుగు, 10 మూరల వెడల్పు గల ఎగిరిపోవు పుస్తకము శాపమని చెప్పబడినందున అది యూదావారి పాపమును బట్టి కలుగ దేవుని తీర్పును సూచించును. ఒకవైపు దొంగిలువారు రెండవ వైపు అబద్ధ ప్రమాణము చేయువారు మానవులకు కలిగినది దొంగలించుటను దేవునికి వ్యతిరేకముగా ప్రమాణము చేయుటను సూచించును. దేవునికి, మానవులకు వ్యతిరేకమైన పాపములను, పది ఆజ్ఞలు గల రెండు వేరు వేరు పలకల గాను చూడగలము. ఇండ్లలో చొచ్చి దూలములను,

రాళ్ళను నాశనము చేయుట ప్రపంచమంతటికి అంత్యకాలములో జరుగు తీర్పును సూచించును.

5-11వ : **కొలతూము అందులో కూర్చున్న స్త్రీని గూర్చిన దర్శనము :** కొలతూము అందులో కూర్చున్న స్త్రీ దోషమూర్తియని ఆ తూమును రెక్కలు గల ఇద్దరు స్త్రీలు షీనారు దేశమునకు కొనిపోయి సొలకట్టుదురని తెలుపబడెను. దీని భావముగా విగ్రహారాధన, ఐగుప్త వ్యాపారము ఇక యూదాలో లేకుండా యూదావారు శిక్షించబడుదురని తెలుసుకొన నగును. సంకుబుడి కొంగ అపవిత్రమైనదైనందున ఈ కొంగ వంటి రెక్కలు గల స్త్రీలగు అపవిత్రులైన బబులోను, అష్షూరువారు యూదాను, ఇశ్రాయేలును చెరగొని పోవుట ద్వారా విగ్రహారాధన ఇశ్రాయేలీయులలో నుండి తీసివేయబడు నను తలంపు గలదు. దీని నెరవేర్పుగా బబులోను చెర పిదప ఇశ్రాయేలు వారి మధ్య నుండి విగ్రహారాధన పూర్తిగా తీసివేయబడినది.

6వ అధ్యాయము 8 + 7 = 15వ.

అంశము : నాలుగు రథములను గూర్చిన దర్శనము.

విభజన :

1-8వ : **నాలుగు రథములను గూర్చిన దర్శనము :** జెకర్యా, నాలుగు రథములను వాటికి కట్టిన ఎర్రని, నల్లని, తెల్లని, చుక్కలు గల గుర్రములను రెండు ఇత్తడి పర్వతముల మధ్య బయలు దేరుట చూచెను. వాటి వివరము తెలుపు దూత అవి యెహోవా సన్నిధి నుండి బయలుదేరు చతుర్వాయువులని (ఆత్మలని) తెలిపెను. ఉత్తర దక్షిణ దిక్కునకవి వెళ్ళి, ఉత్తరమందు దేవుని ఆత్మకు నెమ్మది కలిగించెను. ఉత్తర దిక్కు దక్షిణ దిక్కు ఇశ్రాయేలుకు శత్రువులైనందున ఉత్తర దిక్కున నుండివచ్చు శత్రువగు బబులోను వారు నాశనమగుదురని ఇదంతయు క్రీస్తు భూలోక రాజ్యపాలనకు ముందు జరుగునని చూడగలము.

9-15వ : యెహోషువ తలపై కీరిటముండుట - పనికై పంపబడుట : బబులోను నుండి వచ్చిన ముగ్గురు యూదావారి యొద్ద నుండి వెండి బంగారములు తీసికొని కిరీటము చేసి యెహోషువ తలపై నుంచుమని జకర్యాకు సెలవిచ్చాడు. చిగురు అను ఒకడు కలడు. అతడు చిగురించి ఆలయము కట్టి ఏలును. సింహాసనాసీనుడై యాజకత్వము చేసి ఆ ఇద్దరికి సమాధానకరమైన యోచనలు చేయును. ఇది యేసుక్రీస్తు మొదటి రాకడ ద్వారా భూమిమీద సంఘము కట్టబడుచుండుటను, రానున్న రారాజు, ప్రధాన యాజకుడైన క్రీస్తుకు, ఆయన చేయబోవు వేయి ఏండ్ల పాలనకు సూచనగా నున్నది.

7వ అధ్యాయము 7 + 7 = 14వ.

అంశము : ప్రతి సంవత్సరమున యూదావారు నాలుగవ నెల, ఐదవనెల, ఏడవనెల, పదియవనెలలో చేయు నాలుగు ఉపవాసముల గూర్చిన ప్రశ్నకు రెండు జవాబులు. 1) యూదావారి అవిధేయత వివరము, 2) రానున్న నాశన వివరము.

విభజన :

1-7వ : మొదటి జవాబు - యూదావారి అవిధేయత : గడచిన 70 ఏండ్ల చెరకాలములో నామకార్థముగా ఉపవాసముండిరని, భక్తి లేక జీవించిరని, ఆహారము పుచ్చుకొనినను, పానము చేసినను స్వప్రయోజనమునకే చేసిరని, (1 కొరింథీ 10 : 31) పూర్వము ప్రవక్తల ద్వారా దేవుడు ప్రకటన చేసిన ఆజ్ఞలను మనసుకు తెచ్చుకొనక అవిధేయులైనందుననే దేవుని కోపము వారి మీదికి వచ్చెనని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

8-14వ : రెండవ జవాబు - రానున్న నాశనము : సత్యము, కరుణ కలిగి ఎవరిని బాధపెట్టక కీడు చేయక యుండుడని దేవుడు సెలవియ్యగా ప్రజలు ఆలకింపకపోయినందున దేశము నుండి వారిని చెదర

గొట్టుదునని, దేశమును పాడుచేయుదునని సెలవిచ్చి చివరకు దేశమును నాశనము చేసెను.

8వ అధ్యాయము 6 + 6 + 5 + 6 = 23వ.

అంశము : మూడు నాలుగు జవాబులు.

విభజన :

1-17వ : మూడవ జవాబు : దేవుడు రోషము కలిగి (1-6వ) తన జనులను రక్షించి (7-12వ), ఆశీర్వదించును (13-17వ).

1-6వ. దేవుడు రోషము కలిగి యూదావారి మధ్య నివసించి పిల్లలు సంతోషముగా ఆడుకొనునట్లును వృద్ధులు, సయితము వీధులలో నెమ్మదిగా కూర్చుండునట్లు చేతునన్నాడు.

7-12వ. తన జనులను రక్షించి యెరూషలేముకు నడిపించి మందిరమును నిర్మింపచేసి పైరులనిచ్చి కాపాడుదునన్నాడు.

13-17వ. ఇక మీదట యూదావారిని ఆశీర్వాదమునకు కారణముగా చేతునని, వారు భయపడక ఉండవలెనని, సత్యము చెప్పుచూ సమాధానకరమైన న్యాయము తీర్చవలెనని చెప్పుచున్నాడు.

18-23వ : నాల్గవ జవాబు : ఉపవాసములు పండుగలగును. నాల్గవ నెలలోను, అయిదవ నెలలోను, ఏడవ నెలలోను, పదియవ నెలలోను వారు చేయు ఉపవాసములు పండుగలై, సంతోషమును ఉత్సాహమును పుట్టించునని చెప్పుచున్నాడు. అందును బట్టి సత్యము, సమాధానము ప్రియముగా ఎంచుకొనుడని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

9వ అధ్యాయము 8 + 9 = 17వ.

అంశము : పొరుగు దేశాలపై తీర్పులు - మెస్సియా రెండు రాకడలు విమోచన.

విభజన :

1-8వ : పొరుగు అన్యదేశాలపై దేవుని తీర్పులు : 1-4వచనాలలో పొరుగు

అన్యదేశములైన సిరియా, ఫెనికయను గురించి తూరు, సీదోను పట్టణములను గూర్చి సెలవిచ్చుచున్నాడు. తమ జ్ఞానమును బట్టి, ఇసుక రేణువులంత విస్తారమైన బంగారమును బట్టి అతిశయించినందున దాని బలమును నాశనము చేసి వారి ఆస్తి ఇతరుల కప్పగించి అగ్నిచే కాల్చుదునన్నాడు. దీనిని చూచి భయపడు ఫిలిష్తీయులను నాశనము చేతుననెను. చివరకు వారి నుండి ఒక శేషమును ప్రత్యేకించి వారి నుండి విగ్రహారాధనను తీసివేసి పవిత్రపరచి నమ్మకమైన వారినిగా చేసెద నన్నాడు. దేవుడు తానే తన ప్రజలను, తన మందిరమును కాపాడు కొందునని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

9-17వ : మెస్సీయా రెండు రాకడలు - విమోచన : 9వ. మొదటి రాకడలో రాజు దీనుడై గాడిద నెక్కి వచ్చుటను మత్తయి 21:5, యోహాను 12:14లోను ఆయన మొదటి రాకడ చివరలో యెరూషలేము లోనికి ప్రవేశించు సందర్భమును గూర్చి చెప్పబడినది.

10వ. రెండవ రాకడలో అనగా మహిమ గల ప్రభువు రాకడలో యెరూషలేములో యుద్ధాయుధముల అవసరత లేకుండా తానే చేయును. సుస్థిరమైన పాలనను సముద్రము నుండి సముద్రము వరకు చేయును. చెరపట్టబడిన తన వారిని విడిపించును.

10-12వ. బబులోను చెరనుండి విమోచన : బంధకములు అనగా బబులోను చెర నుండి వారిని విడిపించుట మాత్రమే కాక మరల వారి కోటయగు యెరూషలేముకు పంపుదునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. ఈ ప్రవచనము అంత్యకాలమందు ఇశ్రాయేలీయులందరు యెరూషలేముకు తిరిగి వచ్చుటను కూడా సూచించును.

13వ. గ్రీకులపై యూదుల జయము : గ్రేకీయులపై విజయమును క్రీ.పూ. 175-163లో మక్కబీయులు పొందుటను చరిత్రలో గమనింతుము. అంత్యకాలములో అన్యజనులపై హర్‌మెగిద్దోను యుద్ధములో ఇశ్రాయేలే జయము పొందును.

14-17వ. అంత్యకాల విడుదల : ప్రకటన 19:11-21వ. లో నున్నట్లు ప్రభువు సీయోను కొండపైకి దిగివచ్చి (14వ) తన నోట నుండి వచ్చు ఖడ్గముతో శత్రువులందరిని సంహరించి (15వ) కాపరి మందను రక్షించునట్లు హర్‌మెగిద్దోను యుద్ధము చివర కాపాడి (16వ), వేయి ఏండ్లు వృద్ధినిచ్చును (17వ).

10వ అధ్యాయము 4 + 4 + 4 = 12వ.

అంశము : విమోచకుడు, విమోచన, విస్తరణ (సమకూర్పు).

విభజన :

1-4వ : **విమోచకుడు :** విమోచకుడు సీయోనులో నుండి వచ్చి, ఇశ్రాయేలునకు విగ్రహములకు కాక తనకు ప్రార్థించు మనసునిచ్చును. ప్రార్థనకు జవాబిచ్చి కాపాడును. దానికి ముందుగా యూదులకు, శ్రమల కాలములో సహాయము చేయని మేకలైన అన్యజనులను మత్తయి 25:41-42లో నున్నట్లు శిక్షించును. ఇశ్రాయేలుకు క్షేమమిచ్చును. మేకు, విల్లు యుద్ధాయుధములన్నియు క్రీస్తును సూచించును. ఈ మూల రాయి విమోచకుడు క్రీస్తు అని ఎఫెస్సి 2 :20లోను, 1 పేతురు 2:5లోను చూడగలము.

5-8వ : **విమోచన :** యూదావారికి ప్రభువు బలమిచ్చి వారికి తోడుగా నున్నందున శత్రువులు సిగ్గుపడుదురు. విమోచకుని బట్టి శత్రువులను యూదావారు త్రొక్కుదురు. నేను వారిని విమోచించితినని 8వ. వచనమందున్నది.

9-12వ : **విస్తరణ (సమకూర్పు) :** ఈల వేసి దూరదేశమందుండు వారిని ప్రభువు పిలువగా ఇశ్రాయేలు తమ బిడ్డలతో కలసి అష్షూరు నుండి, ఐగుప్తు నుండి వచ్చెదరు. అష్షూరీయులు, ఐగుప్తువారు యెహోవా నామమును స్మరించువారగుదురు. వేయి ఏండ్ల కాలములో ఇది నెరవేరును.

11వ అధ్యాయము 3 + 5 + 6 + 3 = 17వ.

అంశము : మందకాపరి మెస్సీయా తృణీకరించబడుట - పనికిమాలిన కాపరులు.

విభజన :

1-3వ : **దేశము పాడగుట – కాపరులు :** లెబానోను నందలి దేవదారు చెట్లు, వృక్షరాజ్యములు, సరళవృక్షములు కూలుట, పాడగుట, అంగలార్చుట యూదావారి కాపరుల పతనమును సూచించును. క్రీ.శ. 70లో రోమావారు యూదా దేశమంతటిని పాడుచేయగా అది క్రీ.శ. 1948 వరకు అనగా ఈ మధ్య వరకును యూదా వారు స్వాతంత్ర్య పరిపాలన లేని ప్రజలుగా నుండిరి.

4-8వ : **మంచి కాపరి మెస్సీయా :** వధకు సిద్ధముగా నున్న మందలకు మెస్సీయా మంచి కాపరిగా రానున్నాడు. ముందున్న కాపరులు క్రూరులైనందున దేవుడు వారిని శత్రువుల కప్పగించెను. సౌందర్యము అను నొక కర్రను, బంధమను మరొక కర్రను తీసుకొని గొర్రెలను మేపుచు ముగ్గురు కాపరులను చంపెను. దీని నెరవేర్పుగా యూదా నుండి 1) రాజరికము, 2) యాజకత్వము, 3) ప్రవచనమును తీసివేసెను. ఒక నెల అనగా మలాకీ తర్వాత క్రీస్తు మరణము వరకు ప్రవక్తలు గాని, రాజులు గాని నిజమైన యాజకులు గాని లేరు.

9-14వ : **మెస్సీయా తృణీకరించబడుట :** సౌందర్యమను కర్ర విరువబడుట క్రీస్తు తృణీకరించబడి చంపబడుటకు గుర్తు. బంధమను కర్ర దేవునికి యూదావారికి మధ్యనున్న నిబంధన. క్రీస్తును సిలువ వేయుటతో బంధమను కర్ర విరువబడి యూదులందరు చెదరిపోయిరి.

15-17వ : **పనికిమాలిన కాపరి :** 14 వచనము 15 వచనము మధ్య ప్రస్తుతపు సంఘుకాలమున్నది. సంఘుకాలమునకు తదుపరి క్రీస్తు విరోధి చేతికి

యూదా వారప్పగింపబడుటను, నేనొక పనికిమాలిన కాపరిని నియమించుచున్నానను మాట నెరవేర్పును చూడగలము. అతడు సరిగా కాపుకాయకుండుట శ్రమల, మహాశ్రమల కాలములో క్రీస్తు విరోధి యూదులను కష్టపెట్టుటను సూచించును. 17వచనములో నున్నట్లు చివరి కతడు హర్మెగిద్దోను యుద్ధములో సంహరించబడును.

12వ అధ్యాయము 4 + 5 + 5 = 14వ.

అంశము : మెస్సీయా రాకడ - విమోచన.

విభజన :

1-4వ : రెండవ రాకడలో అన్యజనులకు కలుగు శ్రమలు : యెరూషలేమును ప్రభువు హెచ్చించి, అన్యజనులపై బరువైన రాయినిగా చేయగా, ఎత్తి మోయువారందరు గాయపడుదురు. యెరూషలేము పైకి వచ్చు వారి గుఱ్ఱములకు బెదురును, అంధత్వమును ప్రభువు కలిగించగా అన్యులందరు శ్రమలపాలగుదురు.

5-9వ : **యూదులు ప్రభువును గుర్తించుట - యూదులు జయము పొందుట:** యూదావారు తాము ప్రభువు ద్వారా సహాయము పొందుచున్నామని గుర్తించెదరు. యూదా అధికారులు కట్టెల క్రింద నిప్పులుగా నుందురు. నలుదిక్కుల అన్యజనులను అందరిని దహించును. అనగా అన్యజనులపై యుద్ధములో యూదావారు జయమును పొందుదురు. యెహోవాయే యూదా వారికి సంరక్షకుడుగా నుండును.

10-14వ : **యూదులపై ఆత్మ కుమ్మరింపు - మెస్సీయాను గుర్తించి ప్రలాపించుట:** తన జనులపై కరుణ నొందించు ఆత్మను, విజ్ఞాపన చేయు ఆత్మను కుమ్మరించగా వారు తాము పొడిచిన క్రీస్తు వైపు చూచి ప్రలాపింతురు. ఒక్కొక్క గోత్రము వారు వేరు వేరుగా వారి భార్యలు వేరుగా ప్రలాపింతురు.

13వ అధ్యాయము 3 + 3 + 3 = 9వ.

అంశము : కొట్టబడిన మెస్సియాను గుర్తించుట.

విభజన :

1-3వ : **పాపమును పరిహరించుటకై తీయబడిన యూట - యూదా నుండి పాపము ఎత్తివేయబడుట :** యూదావారు ఇశ్రాయేలు వారు పశ్చాత్తాప పడిన పిదప ప్రాయశ్చిత్త దినము (యూదుల పండుగలలో ఆరవది) వారి మధ్య ప్రారంభమగును. కలువరి సిలువలో ఊటతీయబడినను ఇశ్రాయేలీయులు దాని నమ్మలేదు. ప్రభువు రెండవ రాకడలో తాము పొడిచిన యేసే మెస్సియా యని గుర్తించగా వారి పాపములు తీసివేయ బడును. విగ్రహములు దేశములో నుండకుండా కొట్టి వేయబడును.

4-6వ : **మోసపుచ్చు ప్రవక్తల స్థితి :** మోసపుచ్చు ప్రవక్తలు దీనిని చూచి సిగ్గుపడి వారు ప్రవచనములు చెప్పుట మానివేయుదురు. తాము ప్రవక్తలమే కాదని చెప్పుకొందురు. గతకాలములో శరీరములపై వారు చేసికొనిన గాయములేమని ఎవరైనా అడిగిన ఎడల స్నేహితుల ఇంట వారికి గాయములు కలిగినవని వారు చెప్పుకొందురు.

7-9వ : **హతమైన కాపరి (మొదటి రాకడ) - పరిశుద్ధపరచిన కాపరి (రెండవ రాకడ) :** 7వ. మొదటి రాకడలో హతము చేయబడిన క్రీస్తు, 8వ. శ్రమల మహాశ్రమల కాలములో ఇశ్రాయేలీయులు. 9వ. మహా శ్రమల అంతమందు మెస్సియా రెండవ రాకడ ద్వారా శుద్ధి పరచబడిన యూదా (హెబ్రీ 9:28).

14వ అధ్యాయము 5 + 6 + 4 + 6 = 21వ.

అంశము : మెస్సీయా విజయము.

విభజన :

1-5వ : **ప్రభువు దినమున యూదులకు అన్యులకు జరుగు యుద్ధం - ఓలీవల కొండపై ప్రభువు ప్రత్యక్షత :** ప్రభువు దినమనబడు రెండవ రాకడలో

యెరూషలేముకు ప్రభువు వచ్చు సమయమున అన్యజనులు సమకూడి యెరూషలేముపై యుద్ధము చేయబూని పట్టణమును పట్టుకొని కొల్లపెట్టి సగము మందిని చెరపట్టుదురు. శేషించినవారు పట్టణములో నుండగా యెహోవా ఒలీవల కొండపైకి దిగివచ్చి పాదము పెట్టగా కొండ నడిమికి విడిపోవును. మధ్య ఒక పెద్ద విశాల మేర్పడును. అందరు అందులోనికి పరుగెత్తిపోగా దేవుడు ప్రత్యక్షమగును.

6-11వ : **ప్రకృతిలో మార్పులు - యెరూషలేము క్షేమము :** ఎ) ప్రకృతిలో మార్పులు : 1) అస్తమయమున వెలుగు కలుగుట, 2) జీవజలము యెరూషలేము నుండి పారి సముద్రమునకు దిగుట.

బి) యెరూషలేము క్షేమము : యెరూషలేము మరల ఎత్తుగా కట్టబడి, క్రీస్తు రాజై ఉండగా జనులు నిర్భయముగా నివసించుచూ వేయి ఏండ్ల పాలనలో నుందురని సెలవిచ్చెను.

12-15వ : **శత్రు నాశనము - ఇశ్రాయేలు సమకూర్పు :** యెరూషలేముపై యుద్ధము చేసిన జనులందరిని యెహోవా మొత్తును. వారి శరీరములు కుళ్ళిపోవును. దేవుడు వారిలో కలవరము పుట్టింపగా వారందరు ఒకరినొకరు చంపుకొందురు.

16-21వ : **అన్యుల శేషము యూదులు కలిసి ఆరాధించుట :** మిగిలిన అన్యజనుల శేషము యూదులతో కలిసి యెహోవాను ఆరాధింతురు. దీనిని యూదుల ఏడవ పండుగయగు పర్ణశాలల పండుగగా చూతుము. ఆరాధింపని అన్యులను యెహోవా మొత్తును. మందిరము పవిత్రముగా నుండును. వ్యాపారముచేయు వారెవరును అందుండరు.

12 మలాకీ

గ్రంథకర్త : మలాకీ | కాలము : క్రీ.పూ. 397

ముఖ్య అంశము : మార్గము తప్పిన ప్రజలు రానున్న తీర్పులు - మెస్సియా రెండు రాకడలు.

గ్రంథ ఉద్దేశ్యము .: మలాకీ అనుపేరుకు 'నా దూత' అని అర్థము. యెహోవా దూతగా రానున్న మెస్సియాను సూచించును. ఈ గ్రంథమందు ప్రజల, యాజకుల జీవితములు దిద్దబడుటను చూడగలము.

అధ్యాయాల విభజన :

I. 1 అధ్యా : దేవుని ప్రేమను గుర్తించుటలో దారితప్పిన ప్రజలు, యాజకులు.

II. 2 అధ్యా : దేవుని ఆజ్ఞలు అనుసరించుటలో దారితప్పిన ప్రజలు - యాజకులు.

III. 3 అధ్యా : దారితప్పిన వారి కొరకై రెండు రాకడలలో రానున్న ప్రభువు.

IV. 4 అధ్యా : రెండు రకముల ప్రజలకు మెస్సియా రెండవ రాకడలో జరుగు తీర్పులు.

1వ అధ్యాయము 5 + 5 + 4 = 14వ.

అంశము : ప్రేమను గుర్తించుటలో దారితప్పి ప్రజలు, యాజకులు.

విభజన :

1–5వ : దేవుడు చూపిన ప్రేమను గుర్తించుటలో దారితప్పిన ప్రజలు : 1–2వ. దేవుడు తాను ఇశ్రాయేలును ప్రేమించితినని చెప్పుచు ఏ విషయమందు మా యెడల ప్రేమ చూపితివని వారను మాటను జ్ఞాపకము చేయు చున్నాడు.

3-4వ. పాపము చేసిన ఎదోమీయులను బబులోను వారిచే శిక్షించి పాడైన స్థలములను మరలా కట్టుకొందమని వారు తలంచినను వారికి విడుదల నివ్వక నిత్యాగ్నికి వారి నప్పగించెను. కాని ఇశ్రాయేలు పాపము చేయగా బబులోనీయులతో శిక్షించి, తదుపరి విడిపించి, పాడైన స్థలములను మరలా కట్టించాడు. ఇంకనూ కట్టించుచున్నాడు. ఇది ప్రేమయే.

5వ. వీటిని బట్టి ఇశ్రాయేలు దేవుని ప్రేమను గుర్తించి యెహోవా బహు ఘనుడైయున్నాడని ఎరుగుదురు.

ఇందులో పాఠముగా ఆయన బిడ్డలమైన మనము దేవుని ప్రేమను గుర్తించి, నిత్యము తలపోయుచు ఆయన నామమును ఘనపరచ వలెనని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

6-10వ : **దేవునికి భయపడుటలోను ఘనపరచుటలోను దారితప్పిన యాజకులు:**

6వ. దేవుడు వారికి తండ్రియైయుండగా దేవుని నామమును యాజకులు ఘనపరచనందున దేవుడు వారిని ప్రశ్నించగా ఏమి చేసి నీ నామమును నిర్లక్ష్యపెట్టితిమని దేవునిని ప్రశ్నించిరి.

7-8వ. బలిపీఠముపై అపవిత్రమైన వాటిని, అనగా కుంటిదానిని, గ్రుడ్డిదానిని, రోగము, గలదానిని అర్పించి నిర్లక్ష్యపెట్టిరని దేవుడు యూదాకు సెలవిచ్చుచున్నాడు.

9-10వ. దేవుని యూదావారు శాంతిపరచవలెనని, లేనియెడల బలిపీఠముపై అగ్ని రాజబెట్టక యుండునట్లు మందిరపు వాకిండ్లు మూయబడవలెనని దేవుడు కోరుచున్నాడు. ఇందులో పాఠముగా దేవుని యాజకులమైన మనము ఘనుడైన దేవునికి అయోగ్యమైన అర్పణ కాక, ఘనమైన రీతిగా అర్పణలు చెల్లించుట, సజీవ యాగముగా మనలను అర్పించుకొనుటను దేవుడు కోరుచున్నారు.

11-14వ : **దేవుని నామమును ఘనముగా ఎంచుటలో దారి తప్పినవారు :** అన్యజనులు యెహోవా నామమును ఘనముగా ఎంచుదురు. దేవుడు

తాను ఘనమైన మహారాజని, ఆయన నామము ఘనమైనదిగా అన్య జనులలో ఎంచబడుచుండగా యూదావారు కుంటిదానిని, తెగులుగల దానిని, చెడిన దానిని బలిగా అర్పించి దేవుని బల్లను నీచపరచినందున దేవునిని నీచపరచిరని, ఆయన నామమును ఘనముగా ఎంచవలెనని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

ఆయన బిడ్డలమైన మనము ఈ లోకములో యెహోవా నామమును ఘనమైనదిగా ఎంచవలెనను పాఠము నేర్చుకొనుచున్నాము.

2వ అధ్యాయము 9 + 8 = 17వ.

అంశము : దేవుని ఆజ్ఞలను అనుసరించుటలో దారి తప్పిన యాజకులు - ప్రజలు.

విభజన :

1–9వ : **దారితప్పిన యాజకులు – దేవుని ఆజ్ఞలను అనుసరిరిచుటలో మార్గము తప్పిన యాజకులు – రానున్న తీర్పు :** యాజకుల నోటి నుండి ప్రజలు ధర్మశాస్త్ర విధులను నేర్చుకొందురు. వారు జ్ఞానమును బట్టి ప్రజలకు బోధించవలెను. కాని యాజకులు ధర్మశాస్త్ర విషయములో అనేకులను అభ్యంతరపరచి, పక్షపాతులైనందున దేవుడు వారిని అందరి దృష్టికి నీచులనుగా చేసియున్నాడు.

10–17వ : **దారి తప్పిన ప్రజలు :**

ఎ) 10–11వ : ఒకరి యెడల ఒకరు ద్రోహము చేయుచు దారి తప్పిన ప్రజలు : దేవుడు పితరులతో చేసిన నిబంధనను మీరి ప్రజలు ఒకరి యెడల ఒకరు దారితప్పిరి.

12–16వ : అన్యుల పిల్లలను పెండ్లి చేసుకొనుచు – పెండ్లి చేసికొనిన భార్యను విసర్జించుట ద్వారా దారి తప్పిన ప్రజలు : యూదావారు ద్రోహులై యెరుషలేములో హేయ క్రియలను చేయుచు అన్య స్త్రీలను పెండ్లిచేసుకొనుచున్నారు. అలాగే యవ్వన కాలమందు పెండ్లియాడిన

భార్యలను విసర్జించుచున్నారు. దేవుడు ఈ కార్యములు తనకు అసహ్యమైనందున వారిని నిర్మూలనము చేతునని అందులకై వారు విశ్వాస ఘాతకులు కాకుండా వుండవలెనని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

17వ : మాటల చేత యెహోవాను ఆయాస పెట్టిన ప్రజలు : దుర్మార్గులు యెహోవా దృష్టికి మంచివారని, దేవుడు వారియందు సంతోషించునని, న్యాయకర్తయగు దేవుడు ఏమాయెనని ప్రజలు మాటలాడుట ద్వారా దేవుని ఆయాసపెట్టి దారితప్పిరి.

3వ అధ్యాయము 6 + 6 + 6 = 18వ.

అంశము : దారితప్పిన వారి కొరకై రెండు రాకడలలో రానున్న ప్రభువు.

విభజన :

1–6వ : పవిత్రపరచు దూతగా ప్రభువు రెండు రాకడలు – ఇశ్రాయేలు సమకూర్పు : 1వ. క్రీస్తు మొదటి రాకడలో ప్రజలతో నిబంధన చేయుటకై వచ్చునని ఆయనకు ముందుగా బాప్తిస్మమిచ్చు యోహాను వచ్చునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. కాని వచ్చిన ప్రభువుతో యూదులు సంతోషించక సిలువవేసిరి. 2–5వ. ఆయన వచ్చు దినము అను మాట ప్రభువు యొక్క రెండవ రాకడను తెలుపుచున్నది. ఆయన కంసాలివలె, చాకలివలె శుద్ధిపరిచి, పాపమును తీసివేయుటకై వచ్చునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. పాపము తీసివేయబడిన పిదప యూదావారి నైవేద్యము యెహోవాకు ఇంపుగా నుండును. అన్యాయస్థులకు తీర్పు తీర్చుదునని సెలవిచ్చుచున్నాడు. 6వ. దేవుడు తాను మార్పులేనివాడనని అందులకే యాకోబు సంతతిని నేటి వరకు లయపరచక కాపాడితినని సెలవిచ్చుచున్నాడు.

7–12వ : **అర్పణలు, దశమ భాగములు ఇవ్వక దారితప్పిన ప్రజలు – ఇచ్చువారికి ఆశీర్వాదములు :** ప్రజలు అర్పణలు పదియవ భాగము దేవునికిచ్చుట

దేవుని కట్టడ. అలాగివ్వక దారితప్పి దేవునికి దూరముగా నుండి ఏ విషయములో దేవుని వైపు తిరుగుదుమని ఎదురు ప్రశ్న వేయుచున్నాడు. జవాబుగా దేవుడు ప్రజలు దేవుని భాగము దేవునికివ్వక దేవుని భాగమును దొంగిలించుచున్నారని దేవుని భాగము దేవునికిచ్చి ఘనపరచిన యెడల ఏడు విధములుగా ఆశీర్వాదింతునని సెలవిచ్చు చున్నాడు. 1) ఆకాశపు వాకిండ్లు విప్పబడును. 2) పట్టజాలనంత విస్తారముగా దీవెనలు కుమ్మరించబడును. 3) పంటను తినివేయు పురుగులు గద్దింపబడును. 4) భూమి పంట నాశనము చేయబడదు. 5) ద్రాక్షా చెట్లు ఆకాల ఫలములు రాలకయుండును. 6) ఆనంద కరమైన దేశములో నివసించెదరు. 7) అన్యజనులందరిచేత ధన్యులని పిలవబడెదరు.

13-18వ : **మాటల యందు (13-15వ), సేవించుట యందు (16-18వ) దారితప్పిన ప్రజలు, మెస్సియా రెండవ రాకడ, ఇశ్రాయేలు సమకూర్పు:**

13-15వ. మాటల యందు దారితప్పిన ప్రజలు : దేవుని సేవచేయుట నిష్ఫలమనియు, ఆయన ఆజ్ఞలను గైకొనుట వలన ప్రయోజనము లేదనియు గర్విష్టులు, దుర్మార్గులు వర్ధిల్లుదురని సంరక్షణ పొందుదురని, బహుగర్వముగా మాటలాడుచు, నిన్ను గూర్చి యేమి చెప్పితిమని దేవునికి ప్రశ్న వేయుచున్నారు.

16-18వ. దేవుని సేవించుటయందు దారి తప్పిన ప్రజలు : యెహోవా యందు భయభక్తులు కలిగి ఆయన నామమును స్మరించుచు ఉండవలెనని, అప్పుడు తండ్రి తన్ను సేవించు కుమారుని కనికరించునట్లు వారిని కనికరింతునని దేవుడు సెలవిచ్చుచున్నాడు. నీతిగలవారెవరో, దేవుని సేవించువారెవరో, సేవించక దారితప్పిన వారెవరో, ప్రభువు రెండవ రాకడలో తెలియబడును.

4వ అధ్యాయము 3 + 3 = 6వ.

అంశము : రెండు రకములైన ప్రజలకు మెస్సియా రెండవ రాకడలో జరుగు తీర్పులు (1-3).

విభజన :

1-3వ : రెండు రకములైన ప్రజలకు రెండవ రాకడలో జరుగు తీర్పులు : 1వ. నియమించబడిన ఈ దినము ప్రభువు రెండవ రాకడను సూచించుచున్నది. ప్రభువును నమ్మని పాపులు ఆ దినమున తీర్పు తీర్చబడి అగ్నిచేత కాల్చబడుదురు. 2వ. ప్రభువును నమ్మినవారు నీతి సూర్యుడుగా ప్రభువు ఉదయించినందున, ఆయన రెక్కల క్రింద ఆరోగ్యము గలవారై క్రొవ్విన దూడల వలె గంతులు వేయుచు ఆనందింతురని సెలవిచ్చుచున్నాడు. యెష 30 : 26వ.

4-6వ : సేవకుడైన మోషే ప్రవక్తయైన ఏలియా : 4వ ప్రస్తుత కాలమందు ప్రజలు ధర్మశాస్త్ర గ్రంథ విధులను కట్టడలను జ్ఞాపకము చేసికొనుట లేదు. ప్రభువు రెండవ రాకడలో మోషే ద్వారా ప్రభువు ఆజ్ఞాపించిన ధర్మశాస్త్రమును గైకొనవలెనని హెచ్చరించుచున్నాడు. అందులకే ప్రకటన 11:3-13వ. సాక్ష్యమిచ్చు ఇద్దరు సాక్షులలో ఒకరు మోషే వంటి వాడుగానున్నట్లు మనము చూడగలము. 5వ వచనములో నున్న ఏలియా వచ్చుటను గూర్చి క్రీస్తు మత్తయి 11:14, 17:10-13లో రాబోవు ఏలియా బాప్తిస్మమిచ్చు యోహాను అని సెలవిచ్చెను. కాని ఈ ప్రవచన పూర్ణ నెరవేర్పుగా ప్రకటన 11:3-13లో నున్న రెండవ సాక్షి ఏలియాయై యుండవచ్చునని తలంచగలము. 6వ. ఈ దినాలలో ఆత్మ కలిగించు ఐక్యత తండ్రులు పిల్లల మధ్య కలుగునని నేర్చుకొనుచున్నాము.

పాత నిబంధనయందలి

చిన్న ప్రవక్తల పరిచయము

1. సంఘచరిత్ర, 2. రూతు గ్రంథము, 3. పరమగీతము 4. సైలస్ ఫాక్స్ జీవిత చరిత్ర అను పుస్తకములను ప్రచురించటం ద్వారా ఆంధ్ర క్రైస్తవలోకమునకు పరిచయము చేయబడిన దైవజనులు టి.పి. వరప్రసాదరెడ్డిగారు కొంతమంది సేవా సమర్పణగల వారిని ఎన్నుకొని వారికి బైబిల్ శిక్షణను ఇచ్చుచున్నారు. అట్టివారికి బోధింపబడిన బైబిల్ సత్యములను, చారిత్రాత్మకమైన విశేషాలను ఇతరులతో పంచకోరి ఈ పుస్తకమును అచ్చువేయు బాధ్యతను నాకు అప్పగించిరి.

బైబిల్‌నందు నలుగురు పెద్ద ప్రవక్తల గ్రంథములు కలవు. (యెషయా, యిర్మియా, యెహెజ్కేలు, దానియేలు) పన్నెండు మంది చిన్న ప్రవక్తల గ్రంథములు కలవు. ఆ గ్రంథాలు, గ్రంథకర్తల పరిచయమే ఈ పుస్తకము! పెద్ద ప్రవక్తల పరిచయ పుస్తకము కూడా త్వరలో ప్రచురించబడనై యున్నది.

మా అడ్రస్

బ్రదర్ ఆర్. ఇశ్రాయేలు

లోగోస్ ప్రింటర్స్ & పబ్లిషర్స్

రాజేంద్రనగర్, 3వ లైను, **గుంటూరు-522 006.**

SUDARSAN PRINTERS, 0863 - 2246245